

KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 33-42
Telefon mielizymiasowy 36-00 Sekretariat redakcji 19-07
Sekretariat przyjmuje codziennie o godzinie 10 do 12

Niedziela, dnia 12 stycznia 1947 r.

Wydawca: S. OŁDZIELNIA WYDAWNIWA „ZRYW”
Konta PKO „ZRYW” N. VI-135 - KO IKP N. VI-140
Konta Bieżącej Bank Związku Spółek Zarobkowych w Bydgoszczy

Nr 10

Protest Francji

przeciwko anglo-amerykańskiej umowie naftowej

PARYŻ (Obsł. wł.) Francuskie min. spraw zagr. wystosowało noty do Stanów Zjedn. i Anglii z protestem przeciwko zawartej ostatnio anglo-amerykańskiej umowie dot. eksploatacji ropy naftowej w Wschodniej Azji. Układ godzi w interesy francuskie i jest pogwałceniem umowy, zawartej po pierwszej wojnie światowej, w myśl której źródła ropy naftowej w Persji i Arabii Saudyjskiej powinny być dostępne również dla Francji. Umowa z 1928 r. stwierdza, że eksploatacja przyznana zo-

staje dwóm brytyjskim towarzystwom naftowym, 1 francuskiemu i 1 amerykańskiemu. Obecnie jednak faworyzuje się wyłącznie towarzystwa amerykańskie i angielskie.

Jak donoszą z Waszyngtonu, rząd amerykański notę francuską odrzucił.

Francja bez gazet

PARYŻ (Obsł. wł.) W związku ze strajkiem drukarzy, we Francji nie ukazały się dziś żadne dzienniki. Francuska federacja prasy zwróciła się do rządu z prośbą zwolnienia w jak najkrótszym czasie wspólnego posiedzenia dziennikarzy, drukarzy i wydawców, celem naradzenia się nad sytuacją. Drukarze żądają 25% -ej podwyżki płac. Przypuszczają, że rokowania mogą potrwać czas dłuższy.

Napisał: Stanisław Idzior

Sekretarz generalny Stronnictwa Pracy

NASZE CELE

Poznań, w styczniu

Rok Nowy rozpoczęliśmy w Polsce pod znakiem wyborów do Sejmu.

Agitacja wyborcza wzmaga się z dnia na dzień; żyje nią dziś prawie całe społeczeństwo.

Nie można się temu dziwić. Propaganda w akcji wyborczej jest jednak tylko środkiem do celu.

Nam nie o stronę techniczną propagandy przedwyborczej jednak chodzi. Chodzi nam o to, abyśmy w tym „podnieceniu” propagandowym nie zapomnieli o wspólnym celu naszym i o tym wszystkim, co się wokoło nas jako narodu i państwa dzieje.

Celem naszym ma być dokonanie wyborów do parlamentu, który uchwali nową konstytucję, opartą o źródła i tradycje polskiej idei demokratycznej. Konstytucja ta ma się stać ideałem lepszej i sprawliwszej przyszłości narodu i państwa polskiego.

Nowy Sejm ma być kamieniem węgielnym naszej zgody narodowej, na której budować będziemy podstawy demokratycznego państwa.

Sejm ten ma być wyrazem, reprezentacją woli całego narodu polskiego tak, aby w przyszłości nikt nie odważył się powątpiewać w jedność naszego stanowiska w sprawie naszej suwerenności.

Stąd też wypływa jasny wniosek, że cel ten osiągniemy jedynie poprzez sprowadzenie narodu na wspólną drogę, na której tylko zgoda narodowa i realizm polityczny obok siebie kroczą będą.

Chcąc to osiągnąć, musimy przede wszystkim zlikwidować wszelkie różnice i antagonizmy klasowe, które są przyczyną zacietrzewienia i wszelkich walk.

Bądźmy sprawiedliwi w ocenie różnych niedomagań gospodarczych naszego państwa, skoro te najczęściej są następstwem trudności wojennych.

Nie odrzucajmy i nie lekceważmy warunków obecnego życia politycznego czy też gospodarczego, gdyż to, czego jesteśmy dzisiaj świadkami, nie powstało w próżni, lecz ma pewien związek z historycznym rozwojem ludzkości. Stąd też nie popełnijmy błędów przeszłości i zejźmy na tory realizmu politycznego, tym bardziej, że stajemy wobec grożącego nam ponownie niebezpieczeństwa odradzających się Niemców. Zwróćmy uwagę społeczeństwa na bezcelne „apele” niemieckie do aliantów „o wyrównanie niesprawiedliwości, jakiej doznają obecnie Niemcy od Polski”.

Mając to na uwadze, Stronnictwo Pracy na pierwszy plan swoich zadań stawia potrzebę zgody narodowej, która będzie miernikiem naszych wartości twórczych na wewnątrz, a na zewnątrz sta-

nowić będzie puklerz przeciwko dwudziejnej agresji niemieckiej.

Gwarancją naszego bezpieczeństwa i suwerenności jest trwały pokój w Europie. Dlatego też obowiązkiem naszym jest stworzenie własnego, narodowego pokoju, który wykluczy wszelkie preteksty do obcych interwencji.

Zgoda narodowa stanowi największą troskę programową Stronnictwa Pracy, gdyż o niej zależna jest moralna odbudowa Polski i stworzenie nowego typu człowieka, zdolnego do poświęceń swoich egoistycznych celów na rzecz dobra ogólnego.

Ten sposób wychowawczy, oparty o zasadę chrześcijańskiej miłości, wykluczający antagonizmy klasowe, stworzy prawdziwy ustrój demokratyczny.

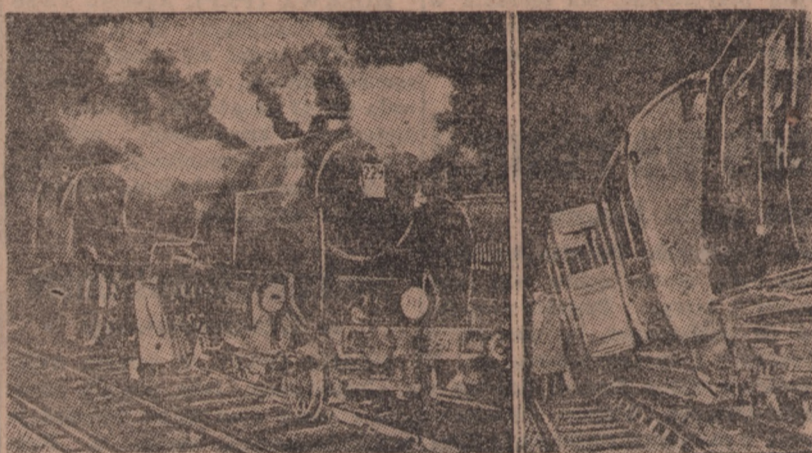
Sprawiedliwość społeczna jest również jedną z głównych tez programowych Stronnictwa Pracy, albowiem wypływa ona z nakazu chrześcijańskiego, zastrzegającego wszystkim równe prawa do życia. Poprzez sprawiedliwość społeczną osiągniemy dobrobyt jednostki, a przez to dobrobyt ogółu.

Stronnictwo Pracy, opierając się o zasady chrześcijańskiej, narodowej, demokratycznej praworządności i sprawiedliwości społecznej, stać będzie niezachwianie na straży tych zdobyczy.

Stronnictwo Pracy staje w obronie praw kobiety, albowiem ona jest fundamentem rodziny i zarazem wychowawczynią dzieci — naszej przyszłości narodowej. Kobiecie należy się szczególna opieka ze strony państwa i społeczeństwa.

W całej swojej działalności Stronnictwo Pracy poświęciło wiele trosk o należyty rozwój gospodarczy naszego państwa. Stronnictwo Pracy idzie do wyborów wspólnie z szerokim ogółem rzemiosła, kupiectwa i drobnej wytwórczości, aby na terenie ciał ustawodawczych w zakresie zagadnień gospodarczych służyć państwu swoją pomocą i doświadczeniem. Uznając w pełni szczególne zadanie sektora państwowego i spółdzielczego, Stronnictwo Pracy stwierdza, że sektor prywatny zdał egzamin ze swej dojrzałości gospodarczej i z pojmowania swych obowiązków wobec narodu i państwa i dlatego rola jego w budowaniu przyszłości gospodarczej narodu musi być oceniona pozytywnie, a jej rozwój zagwarantowany prawnie. Idąc do wyborów wraz z szerokim ogółem rzemiosła, kupiectwa i drobnej wytwórczości Stronnictwo Pracy podkreśla wagę i znaczenie inicjatywy prywatnej w naszym życiu. Komu nasze stanowisko w poruszonych sprawach odpowiada, głosować będzie w dniu 19-go stycznia na kandydatów Stronnictwa Pracy, na liście nr 2.

Szczęście w nieszczęściu

Pod Londynem wydarzyła się katastrofa kolejowa, która na szczęście nie spowodowała ofiar w ludziach. Na skutek gwałtownego zahamowania pociągu, lokomotywa i kilka wagonów wyskoczyło z szyn

Na skutek rozszerzenia się strajku kierowców ciężarówek

Londyn znalazł się w ciężkiej sytuacji aprowizacyjnej

LONDYN (Obsł. wł.) Strajk kierowców ciężarówek w Londynie rozszerzył się na prowincję. Wskutek tego nastąpiły poważne trudności w transporcie i podziale żywności dla mieszkańców Londynu, których przygotowano już na to, że nie otrzymają swych pełnych przydziałów.

Minister wyżywienia zapowiedział, że transportem żywności zajmą się marynarze i lotnicy. W odpo-

wiedzi na to, robotnicy obsługujący garaże i pompy zapowiedzieli również przyłączenie się do strajku, o ile wojsko zostanie zawołane do pomocy.

Strajk wybuchł na skutek niezadowolonych prac komisji rozjemczej trwających 9 miesięcy. Obecnie została zwolniona konferencja komisji rozjemczej.

Rozbieżność w poglądach

w sprawie planu rozbrojenia

między delegacją amerykańską a radziecką

NOWY JORK (Obsł. wł.) Rada Bezpieczeństwa podjęła dyskusję nad planem rozbrojenia przy czym

doszło do różnicy zdań między delegatami amerykańskim i radzieckim odnośnie planów, zmierzających do zrealizowania powszechnego rozbrojenia. Delegat amerykański bowiem żądał, by Rada wysłuchała natychmiast sprawozdania komisji atomowej, podczas kiedy Gromyko domagał się utworzenia komisji, która by przedłożyła w ciągu 3 miesięcy specjalne sprawozdanie. Gromyko domaga się by sprawa energii atomowej została omówiona w całości programu rozbrojeniowego, a nie osobno. Delegat australijski Makin apelował do delegatów o wyłączenie z dyskusji wszelkich nieporozumień i przyjęcie w całości planu rozbrojenia uchwalonego przez Zgromadzenie Ogólne ONZ. Plan ten mógłby być zrealizowany w ciągu 2-3 miesięcy. Podał on kompromisowy projekt, by jednocześnie w planie tym obradowały 2 komisje, jedna rozbrojeniowa, druga energii atomowej. Kompromis ten poparty został przez delegata brytyjskiego i francuskiego.

Posiedzenie odroczone.

Zacięte walki w Tracji

ATENY (Obsł. wł.) Z Tracji donoszą o nowym wzmożeniu walk, przy czym niektóre miejscowości już dwukrotnie przechodziły z rąk do rąk. Najzaciętsze są walki w odległości 8 km od granicy bułgarskiej.

Nowe rozruchy w Bombaju

LONDYN (PAP). Wiadomości, jakie nadeszły z Indji, mówią o nowych rozruchach w Bombaju. Członkowie Ligi Muzułmańskiej wszczęli ponownie awantury z Hindusami. Liczne patrole policyjne pilnują porządku. Liczba rannych w pierwszym impecie walki obliczana jest na 100 osób.

Projekt upaństwowienia elektrowni w Anglii

LONDYN (Obsł. wł.) Rząd brytyjski opublikował projekt ustawy o upaństwowieniu elektrowni, oraz tych spółek finansowych, które mają swój kapitał ulokowany w elektrowniach.

Uspokojenie w Palestynie

LONDYN (Obsł. wł.) Reuter donosi, że Transjordania przyjęła zaproszenie do udziału w konferencji londyńskiej w sprawie Palestyny.

Z Jerozolimy donoszą, że akcja terrorystyczna organiz. żyd. osłabła. Tylko w Haifie aresztowano 5 młodych Żydów za kolportaż nielegalnych ulotek.

Raj narciarzy moskiewskich...

Zwolennicy sportu narciarskiego w Moskwie korzystają słowapłynie z puszystego śniegu, jaki pokrył pobliskie wzgórze Lenina. Ponieważ u nas dotychczas — opady śnieżne zawiodły, więc trochę narciarzom radości. Posiedzenie odroczone.

Mówcy na wiecach Stronnictwa Pracy

WARSZAWA (PAP). Z ramienia Stronnictwa Pracy na wiecach przedwyborczych przemawiać będą: w Gdańsku — ks. Kołaczowski, we Wrocławiu — dr Lityński, w Opolu — dr Tilgner.

Ważne zarządzenie Ministerstwa Zdrowia

WARSZAWA (PAP). Staraniem Min. Zdrowia, wszyscy lekarze w okręgach wiejskich na terenach zniszczonych działaniami wojennymi lub słabo zaludnionych, otrzymają zasiłki do 10.000 zł. Przewidziane są również dodatkowe wynagrodzenia w wysokości 5.000 zł dla lekarzy, którzy zobowiążą się do pracy w tych okręgach.

Jeńcy niemieccy zbiegli samolotem

MONACHIUM (ZAP). W środkowej Bawarii wylądował na polach samolot sportowy, którego obława została go na lasce losu i ulotniła się. Natychmiast zarządzone poszukiwania policji amerykańskiej i niemieckiej nie dały wyniku. Pozostawione rzeczy zdają się jednak wskazywać na to, że tajemniczymi lotnikami byli jeńcy niemieccy, pracujący we Francji, którzy wykorzystując okazję, skradli samolot i ukrywają się obecnie w okolicznych lasach lub u miejscowej ludności.

Najtrudniejsza operacja

SZTOKHOLM (m). Słynny szwedzki chirurg, specjalista od operowania czaszki, prof. Herbert Olivecrona dokonał w Szpitalu Serafickim w Sztokholmie jednej z najtrudniejszych operacji swego życia. Operował on znanego duńskiego śpiewaka Axela Schiöta, który został przywieziony samolotem do Sztokholmu po odkryciu przez lekarzy tworzącego się w jego mózgu nowotworu. Operacja trwała nie mniej niż 4 godziny (normalny czas trwania wynosi od 2 do 3 godzin). Pacjent przychodzi obecnie do zdrowia.

Z dzisiejszych Niemiec

Zawiedzione nadzieje

Wiadomo, że Byrnes cieszył się w Niemczech dużą sympatią. Zwłaszcza swoją mową szutgarcką w obronie Niemiec przyciągał do siebie serca „narodu panów”. Liczono też na niego, jak na Zawiszę. Tymczasem... Byrnes odsunął od opracowania traktatu pokojowego z Niemcami. Do Moskwy pojedzie gen. Marshall, o którym mówią, że nie jest opętany taką niezdrową trwogą przed Związkiem Radzieckim, jak pewne koła amerykańskie, zwłaszcza kapitalistyczne.

Rezygnacja Byrnasa wytrąciła Niemców po prostu z równowagi. Nazywają oni odejście Byrnasa „niemita niespodzianką”. Poczuła niemieckiej niepewności wzrosło niepomiernie, zwłaszcza, że otrzymali drugą niepomyślną dla siebie wiadomość, że niemieckie związki zawodowe nie będą przyjęte do grona związków międzynarodowych. Amerykańskie władze odpowiedziały na niemiecką propozycję odmownie, odsuwając rozpatrzenie próby niemieckiej do jesieni. Społeczeństwo niemieckie przyjęło amerykańską odmowę z rozgoryczeniem. Niemcy bowiem twierdzą, że praca związków zawodowych na terenie Niemiec jest najlepszą rekompensacją zerwania z hitleryzmem i rozwoju ducha demokratycznego. Zdanem Niemców, brak zrozumienia i uznania ze strony mocarstw zwycięskich z niechęcią społeczeństwa i działaczy związkowych, tym bardziej, że prawdziwa siła związków zawodowych zależy od poparcia ich na forum międzynarodowym. Oczywiście, chcieliby oni tą drogą odzyskać utracone wpływy w świecie.

Najlepiej urządza się Francja. Blerze się bowiem czynnie do

Z pobytu Marszałka Montgomery'ego w Moskwie Przyjęcie na cześć dow. Armii Czerwonej w ambasadzie brytyjskiej

MOSKWA (Obsl. wł.) Marszałek Montgomery zwiedził akademię wojenną, w której wygłosił krótkie przemówienie, zaznaczając, iż jest szczęśliwy z powodu posiadania orderu Suworowa, ofiarowanego mu pod koniec wojny przez Związek Radziecki.

Następnie marsz. Montgomery brał udział w obiedzie, wydanym przez ambasadę brytyjską dla dowódców Armii Czerwonej. Na przyjęciu obecni byli m. in. wiceminister spraw zagranicznych, Wyszyński, oraz marsz. Koniew.

Wyszyński, wygłosił przemówienie, w którym podkreślił coraz więcej zacieśniające się więzy przyjaźni między ZSRR a Wielką Brytanią. Scharakteryzował on również ostatnie rozmowy w Nowym Jorku, zaznaczając, że często dochodziło do ostrych starć, które jednak w niczym nie wpłynęły na osobisty, przyjacielski stosunek między poszczególnymi delegatami.

W dniu wczorajszym marszałek Montgomery przebywał na Kremlu, gdzie został przyjęty przez generalissimusa Stalina.

Serdeczne powitanie małżonkowie Joliot w Warszawie

WARSZAWA (PAP). Do Warszawy przybyli małżonkowie Joliot-Curie. Na dworcu głównym przywitał p. Fryderyka Joliot i jego małżonkę Irenę, córkę naszej sławnej rodaczki, przedstawiciel prezydenta Bieruta, przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych, ambasador francuski, prezydent Warszawy, przedstawiciele organizacji społecznych, Ligi Kobiet, 1 batalionu odbudowy Stolicy ZWM im. Janka Kra-

sińskiego, którzy obdarowali Gości kwiatami.

Małżonkowie przemówili w krótkich słowach do mikrofonu, zaznaczając, że są szczęśliwi, że mogą odwiedzić Polskę i nawiązać kontakt z swymi przyjaciółmi. Na zebraniu w sali obrad małżonkowie Joliot-Curie spotkali się z polskim światem intelektualnym.

Walka o niższą cenę we Francji

Bezwzględne stanowisko rządu Bluma

PARYŻ (PAP). Premier Blum oświadczył, że w ramach kampanii kontroli cen rząd postanowił utworzyć specjalne sklepy, które będą sprzedawały towary po cenach urzęd-

dowo ustalonych. Ponadto kontrolowane będą zapasy cukru oraz ceny owoców i jarzyn. Premier zaapelował do publiczności, by donosiła o wypadkach nieprzestrzegania cen. Z niektórych okolic Francji donoszą o demonstracjach kupców niezadowolonych z nakazanej niższej ceny o 50%. W Paryżu ma powstać około 500 sklepów, sprzedających towary po cenach urzędowych, a w całej Francji ma być około 10 tysięcy takich sklepów. Sklepy te są przedsiębiorstwami prywatnymi, które na podstawie umowy z władzami, będą sprzedawały wszystkie towary po cenach ustalonych przez rząd oraz będą jak najszerzej reklamowały te ceny. Sklepy te otrzymają specjalne dostawy towarów, pochodzące m. in. z konfiskat na czarnym rynku.

Wiadomość o utworzeniu tego rodzaju sklepów została przyjęta z zadowoleniem przez szerokie koła ludności. W ten sposób rząd spodziewa się zmusić kupców do powszechnej niższej cen.

Skazani na śmierć „tyfusową” „Blok 46” w Buchenwaldzie w świetle zeznań świadków

NORYMBERGA (PAP). W dalszym ciągu procesu przeciwko lekarzom niemieckim składał zeznania św. Eugeniusz Kogan, który był więźniem w obozie w Buchenwald. Opisał on tzw. „blok 46”, gdzie byli zamknięci i umierali więźniowie „skazani” na tyfus. Z baraków w dzień i w nocy dochodziły straszliwe jęki i krzyki konających ludzi. „Tyfusowi” podzieleni byli na trzy grupy: ci, którym zastrzykiwano szczepionki przeciwtyfusowe i ci wreszcie, którzy byli zarażeni i którym

Komendant Oświęcimia stanie przed sądem w lutym

WARSZAWA (Obsl. wł.). Dochodzenie w sprawie Rudolfa Hössa, komendanta obozu w Oświęcimiu, zostało zakończone. Obecnie Prokuratura Najwyższego Trybunału Narodowego jest w trakcie wykańczania aktu oskarżenia w tej sprawie.

Proces Rudolfa Hössa odbędzie się w lutym w Warszawie. Przewodniczyć nad sprawą będzie sędzia

N. T. N. Alfred Eimer. Oskarżenie wnosić będą prokuratorzy N. T. N. Tadeusz Cyprian i Mieczysław Siewierski.

Przewidziany jest duży zjazd oficjalnych obserwatorów rządów państw sprzymierzonych, których obywatel przebywali w Oświęcimiu, jak również świadków spośród byłych więźniów oraz przedstawicieli prasy zagranicznej.

Zesłanie gen. Aranda

MADRYT (Obsl. wł.). W Madrycie rozpoczął się proces przeciwko 24 oskarżonym o kierowanie spiskiem, zwróconym przeciw gen. Franco. Wielkie wrażenie wywołał w Hiszpanii fakt zesłania na wyspy Balearskie gen. Aranda, który w wojnie domowej oddał sprawę gen. Franco wielkie usługi. Ostatnio przeciwstawiał się polityce „Falangi” i jako niewygodny, został usunięty.

Nowa katastrofa samolotowa w Chinach

MOSKWA (PAP). Agencja TASS donosi z Szanghaju, iż na lotnisku Tsing-Tao rozbił się trzeci z kolei samolot chiński, na którym znajdowało się 43 pasażerów. Chińskie ministerstwo komunikacji nakazało wstrzymanie komunikacji lotniczej aż do dokładnego zbadania powodów ostatnich wypadków.

Walka z alkoholizmem w Czechosłowacji

PRAGA (PAP). W ramach walki z alkoholizmem, jaką podjęły czynniki rządowe oraz liczne organizacje w Czechosłowacji, władze w Bańskiej Bystrzycy wydały zarządzenie, ograniczające zabawy taneczne. Jednocześnie postanowiono umieścić w obozie pracy wszystkich notorycznych alkoholików.

Polacy w Indiach

KALKUTA (Obsl. wł.). W dalekich Indiach, o których coraz częściej i głośniejsz na łamach prasy w całym świecie, przebywa przeszło 5000 Polaków, których wojna zaniósł na te dalekie rubieże, obce nam i mało znane.

Wśród ludności polskiej, tam przebywającej przeważają dzieci i młodzież oraz kobiety. Mężczyzn jest zaledwie 10 proc.

Aresztowanie sprawcy wybuchu w Sztokholmie

SZTOKHOLM (PAP). W Sztokholmie aresztowany został 18-letni Asland Matsson, pod zarzutem usiłowania wysadzenia w powietrze biblioteki miejskiej. Zeznał on, że spowodował szereg eksplozji, które w ostatnich tygodniach miały miejsce w Sztokholmie. We wrześniu Matsson skradł ze składu w pobliżu Sztokholmu 50 kg materiału wybuchowego, który później zużytkował dla dokonania szeregu zamachów.

Ofiary wojny domowej w Grecji

MOSKWA (PAP). Jak donosi agencja TASS, w szpitalu w Skopje w Macedonii znajduje się kilka osób, które odniosły rany podczas walk między partyzantami i wojskami greckimi. Wśród rannych znajduje się wiele dzieci. 16-letnia Anna Konstantinowa opowiada, jak wojska greckie napadły na wieś Archangel, mordując rodziny partyzantów, grabiąc i podpalając domy. Ludność uciekła w góry.

Powrót Krzyża do szkół

CITTA DEL VATICANO. (Obsl. wł.). Biskupi bawarscy przesłali do Stolicy Apostolskiej raport o przywróceniu krzyżów w salach szkolnych w całej Bawarii. Krzyże te zostały usunięte za reżimu hitlerowskiego. Dzięki interwencji episkopatu bawarskiego ministerstwo oświaty wydało rozporządzenie, zezwalające na ponowne zawieszenie krzyża w salach szkolnych.

Wzrost w filmach wierszach

Rzecznik grecki w Nowym Jorku złożył skargę do ONZ na przelatujące ponad Grecją obce samoloty niewiadomego pochodzenia.

Brytyjski minister zdrowia wystosował pismo do prezesa 3 kolegiów medycznych w którym wyraził gotowość omówienia szczegółów administracyjnych nowej ustawy o zdrowiu publicznym. Krok ten znacznie złagodzi napięcie, jakie istniało między ministrem a lekarzami w związku z nową ustawą.

Brytyjski min. pełn. na Niemcy i Austrię — Hynd, przybył do Hannoveru, skąd uda się do Berlina. Minister zatrzyma się w brytyjskiej strefie okupacyjnej w Niemczech przez kilka dni.

Pod Marsylią wydarzyła się katastrofa kolejowa. Pociąg osobowy zderzył się z pociągiem towarowym. 55 pasażerów odniosło rany.

Franz von Papen stanie przed sądem denazyfikacyjnym w styczniu, w Norymberdze.

Prezident włoski przybył w drodze z Waszyngtonu do Chicago.

General Mac Clark, przedstawiciel Ameryki na konferencji dla spraw Austrii zatrzymał się w drodze do Londynu w Brukseli, gdzie jest gościem ambasadora amerykańskiego.

Z dniem 15 stycznia uruchomione zostało połączenie telefoniczne między Austrią a Bułgarią.

France Presse donosi o nawiązaniu kontaktów między przedstawicielami Francji a przywódcami republiki wietnamskiej i to niezależnie od toczących się walk. Jak donosi z Indochin francuskich, Hanoi zostało już oczyszczone z wojsk wietnamskich i obłożone od pewnego czasu garnizon francuski odzyskał swobodę ruchów.

Bezczelność oskarżonej

w procesie przeciwko służbie obozu w Ravensbrück

HAMBURG (PAP). W procesie przeciwko służbie obozu w Ravensbrück, sąd przystępuje do przesłuchania oskarżonej nr 8 Eugenii von Skene, która została aresztowana przez gestapo, jako podejrzana o szpiegostwo na rzecz Wielkiej Brytanii. Twierdzi ona, iż była bita i katowana, gdyż chciało na niej wymusić zeznanie, gdzie znajduje się główna kwatera wywiadu brytyjskiego w Niemczech. Oskarżona zachowuje się wyzywająco, twierdząc, że jest obywatelką brytyjską, gdyż wyszła za mąż za ofi-

codziennie pobierano krew dla rozmaitych doświadczeń nad szczepionkami przeciwtyfusowymi. W innych znowu barakach zamknięci byli ludzie, którym główny lekarz Buchenwaldu dr Haven dawał najrozmaitsze silne trucizny. Umierali oni w strasznych męczarniach, a następnie dr Haven badał ich wnętrzności, żeby się przekonać do jakiego stopnia trucizny atakowały i przeżerały tkanki w żołądku. Świadek bez najmniejszego wahania wskazał dr Hovena wśród 23 oskarżonych.

Świadek bez najmniejszego wahania wskazał dr Hovena wśród 23 oskarżonych.

cera brytyjskiego, lecz nie chce, czy nie umie podać, gdzie znajduje się jej mąż w chwili obecnej. Skene twierdzi, iż nie powinna zasiadać na ławie oskarżonych, natomiast świadkowie, którzy zeznają przeciwko niej, powinni być postawieni w stan oskarżenia. Prok. Stewart ostro przywołuje oskarżoną do porządku i wykazuje niezgodność w jej zeznaniach.

Św. Maria Herbst zeznaje, iż była trzy i pół roku w Ravensbrück i nie wiedziała, że Skene była szpiclem osk. Randura.

Z ważnego odcinka

Stronictwo Pracy a młodzież

Sprawa młodzieżowa nie w każdym stronictwie znajduje swój odcisk i nie każde stronictwo zajmuje się problemem oświaty, która bądź co bądź związana jest myślą o młodzieży. Są naprzykład stronictwa, które te problemy pozostawiają na uboczu, albo niezbyt wiele miejsca im pozostawiają. A sprawa młodzieży i oświaty jest problemem w obecnej chwili szczególnie ważnym, bo bodajże od niej jest zależne zwycięstwo myśli politycznej i społecznej.

A jak wygląda nasza młodzież, jak ona czuje w chwili obecnej. W pierwszym rzędzie powiedzielibyśmy, wyznaje światopogląd spirytualistyczny. Mimo ciężkich warunków, mimo że musi zajmować się w wolnych chwilach myślą o zarobku na chleb, jednakże ciągle tęskni do chwil, w których może pomyśleć o sprawach serca. Materializm nie znajduje do niej przystępu. Dowodem tego to fakt, że nawet młodzież należąca do organizacji o materialistycznych poglądach, chodzi do kościoła. Stronictwo Pracy tymczasem uznaje w swych tezach, że istnieje prymat ducha nad materią, wyznaje filozofię spirytualistyczną w przeciwieństwie do marksistów, czy uniwersalistów albo egzystencjalistów.

Dziwny a bardzo dodatni objaw obserwujemy wśród naszej młodzieży. W przeciwieństwie do innych czasów, w których młodzież raczej pociągała hasła materialistyczne, gdy moda była na bezboźnictwo, gdy program chrześcijański S. P. przed 1939 rokiem w oczach młodzieży pachniał myszką, gdy np. „Juventus Christiana” wrzuszano ramionami, teraz właśnie ta młodzież coraz więcej garnie się do kościoła. Widocznie Boga i katolicyzm odnalazła nasza młodzież w chwilach okupacji. Widocznie program SP. uznający chrześcijańskie morale w życiu politycznym okazał się słuszny, tak jak programy polityczne katolików w Belgii, którzy zbierają obecnie plony zasianego u młodzieży przed piętnastu laty ziarna.

Jeszcze jeden ważny problem obecnie bliski jest rozwiązaniu. Kiedyś myśl chrześcijańska S. P. o współżyciu między ludźmi walczyła o personalistyczne wychowanie. Pamiętamy rok 1938, kiedy to na łamach „Kultury” poznańskiej i „Prosto z Mostu”, między Andrzejem Niesiołowskim a Piaseckim skrzyżowano szpady o rzeczywiste poszanowanie jednostki, o jego wolną wolę (woluntaryzm), o totalistycznym ujęciem — podporządkowania jednostki społeczeństwu, państwu, partii itd. Jak dawniej uznawano tolerancję za słabość, tak teraz uznaje się personalistyczne ujęcie, ułatwiające kompromis — za słuszną. Pragnie się za wszelką cenę ochronić własną osobowość przed molochem tłumy, a S. P. i program młodzieżowy jego organizacji Z. M. P. „Jedność” uwzględnia to naturalne pragnienie człowieka i przesuwa wychowanie gromadne na dalszy plan. Stosuje się program i cel wychowania podany przez Konarskiego, streszczający się w zdaniu, że należy tak wychowywać, „aby wychowanek byłoby dobrze z nami i by nam było dobrze z nim”.

I tak jak młodzieżowy program wychowawczy jednostki S. P. wyznaje personalizm, tak w życiu społecznym stara się S. P. uznać różniczkowanie stanowe. Stąd w programie młodzieżowym „Jedność” nie mamy pojęcia klasowości i jest ona związkiem młodzieży pracującej — tym przeciwstawia się wszystkim innym partiom posiadającym wyraźny klasowy charakter czy to chłopski, czy robotniczy. Personalizm życia prywatnego młodzieży, uznający różniczkowanie społeczeństwa i w pracy wychowawczej w teorii „Jedność” doprowadził do tego, że wbrew „mądrym egoizmowi” gromadzi w swych szeregach liczne warstwy,

Przed Konferencją Moskiewską Umieędzynarodowić Kanał Kiloński

Na straży ważnej arterii morskiej nie mogą stać zdecydowani wrogowie Europy i świata

Poznań, w styczniu. Wśród spraw poruszanych przed Konferencją Moskiewską mającą ustalić warunki pokojowe z Niemcami brakuje głosów na tak ważny temat jakim jest problem przyszłości Kanału Kilońskiego. Wydaje się jakby unikano umyślnie tego zagadnienia, jakby traktowano je jako zbyt delikatne. Tymczasem wiąże się ono jaknajściślej ze sprawą zabezpieczenia się świata przed groźbą ponownej agresji niemieckiej.

Kanał Kiloński został zbudowany przede wszystkim dla celów wojennych. Ma on służyć niemieckiej flocie wojennej do szybkiego i bezpiecznego przesuwania się z Morza Północnego na Bałtyckie i odwrotnie. W ten sposób Niemcy mają możliwość w każdej chwili zgromadzić wszystkie swe siły na jednym teatrze wojennym i rzucić je przeciw jednemu przeciwnikowi, a po jego pokonaniu znowu przerzucić przeciw drugiemu.

Nie potrzeba dodawać jakie ma to znaczenie dla kwestii odbudowy marynarki niemieckiej. Zamiast utrzymywać dwie równe siły na Morzu Północnym i Bałtyckim wystarczy jedna.

Obie wojny światowe wykazały wielką użyteczność Kanału Kilońskiego. Tak np. we wrześniu 1939 r. prawie połowa niemieckich okrętów była zajęta walką z polską obroną morską, a już kilkanaście dni później te same jednostki działały koło wybrzeży Anglii. W roku 1944 zaś Hitler rzucił na Bałtyk całą swoją potęgę morską, by powstrzymać ofensywę radziecką, już jednak za późno.

Kanał Kiloński oszczędził niemieckim okrętom 787 km z Kilonii do Hamburga. Bez jego istnienia trzeba by płynąć przez cieśninę duńską, które w przeciwieństwie do wąskiego i pilnowanego kanału były ustawicznie minowane przez sprzymierzonych.

Dla uniknięcia przykrych doświadczeń Kanał Kiloński powinien zostać umieędzynarodowiony i poddany kontroli ONZ.

Domagają się tego nie tylko władze wojskowe bezpośrednio, ale pośrednio oraz sprawa pokojowego wykorzystania kanału przez państwa bałtyckie szczególnie Szwecję, Rosję i Polskę. Pośrednim względem wojskowym jest problem bezpieczeństwa Danii i państw skandynawskich. Umieędzynarodowiony Kanał Kiloński wraz z pasami zajętymi przez oddziały ONZ stanowiłby barierę dla ewentualnego ponownego skoku niemieckiego do Skandynawii. Uniemożliwiłby również ponowne zagrożenie cieśnin duńskich.

Jeżeli chodzi o pokojowe wykorzystanie kanału to możliwości są w

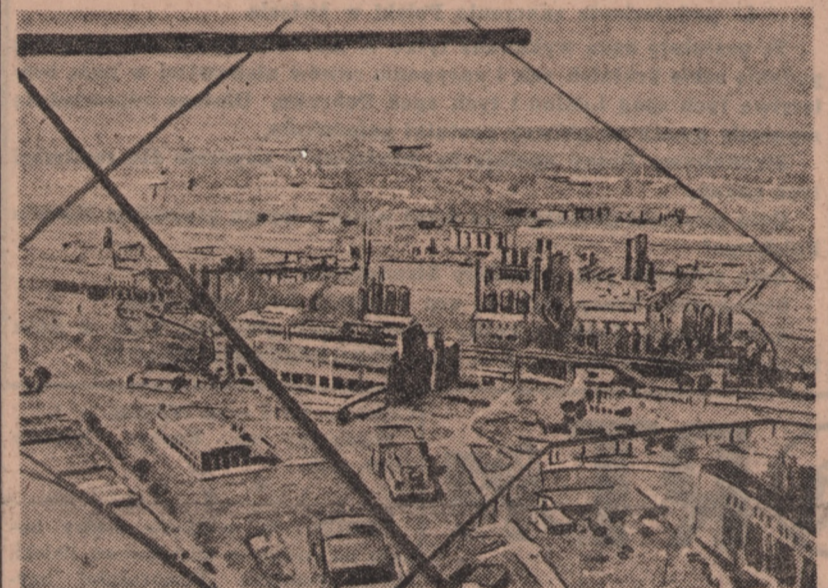
tym względzie wielkie. Przede wszystkim jego zdolność przepustowa dorównuje zupełnie Wielkiemu Belto- wi, a przewyższa stosunkowo płytki Sund koło Zelandii. Przez kanał przepływały okręty liniowe po 31.500 ton, czyli, że nie ma przeszkód nawet dla dużych transatlantyków.

Już w okresie przedwojennym szereg polskich statków handlowych wolało korzystać z Kanału Kilońskiego niż z cieśnin, w tej liczbie „Chrobry” i „Sobieski”. Obecnie szeroki plan rozbudowy żeglugi narodowej zwiększy jeszcze tę potrzebę. Nawet żegluga szwedzka, mimo, że posiada znakomite porty w Kattegacie i ma strefy w portach norweskich nad Atlantykiem, brała poważny udział w ruchu przepustowym Kanału Kilońskiego. Potrzebuje go również Związek Radziecki mimo, że ma własny kanał bałtycko-białomorski, gdyż służy on głównie mniejszym statkom do 3000 ton pojemności.

Najwięcej jednak potrzebuje go Polska. Nie mamy żadnego innego sztucznego wylotu morskiego jak Szwecja i Związek Radziecki. Przystępując do wielkiej rozbudowy floty handlowej musimy jej dać jak najlepsze możliwości konkurencyjne w stosunku do innych bander. Szczególnie żegluga ze Szczecina i do Szczecina wymaga krótszego połączenia jakim jest Kanał Kiloński.

Trudno zaś postawić na straży tak ważnej dla nas arterii morskiej zdecydowanych wrogów. Dla Niemiec powojennych żegluga bałtycka traci zaś wyraźnie na znaczeniu. Przed wojną podtrzymywało ją posiadanie portów wykorzystujących zaplecza słowiańskie jak Szczecin, Gdańsk, Królewiec i Kłajpeda. Dlatego nie ma żadnych istotnych argumentów gospodarczych, któreby Niemcom miały dawać uprzywilejowane stanowisko w rejonie Kanału Kilońskiego.

Józef Modrzefewski

Nowoczesne zakłady metalurgiczne „Zaporożstal” znajdujące się na brzegu Dniepru zostały kompletnie zniszczone podczas ostatniej wojny. Obecnie prowadzone są intensywne prace przy odbudowie zniszczonych obiektów. „Zaporożstal” zaopatruje fabryki traktorów i samochodów w stal wysokiej klasy. Na zdjęciu — część obszarów objętych zakładami przemysłowymi (widok z samolotu)

Konradmirał Steyer

Nowomianowany kontradmirał Włodzisław Steyer urodził się w Kanadzie w Montrealu w 1892 r. Wstąpił do Korpusu Morskiego w Petersburgu i kończył go w 1913 r. z odznaczeniem. Bierze udział w Wojnie Światowej jako oficer artylerii morskiej. Służył w Polskiej Marynarce Wojennej rozpoczynając w 1919 r. i pełnił ją do czasu wojny bez przerwy na odpowiedzialnych stanowiskach. W kampanii wrześniowej ma powierzoną obronę półwyspu helskiego, który trzyma w swych rękach dzięki rzadkiemu męstwu i zdolnościom dowodzenia do 2 października 1939 r. Dostaje się do niewoli niemieckiej, gdzie do 2 maja 1945 r. przebywa w Oflagu w Lubee. Po zakończeniu wojny wraca natychmiast do Polski i staje do służby w Marynarce Wojennej 18 sierpnia 1945 r. mimo, iż emigracja londyńska usiłowała go zatrzymać, nęcącymi propozycjami. Otrzymał za swe zasługi wiele odznaczeń polskich, radzieckich, francuskich, angielskich i włoskich. Jest jednym z najstarszych oficerów w Polskiej Marynarce Wojennej.

Pierwsza szwedzka fabryka penicyliny

SZTOKHOLM (m). Szwedzkie Tow. Fabryk Chemicznych „Kärnbolaget” zbudowało w Sztokholmie fabrykę, która w pierwszych tygodniach 1947 r. rozpoczęła produkcję penicyliny. Zdolność produkcyjna fabryki wynosi 20 tys. fiolek penicyliny dziennie, czyli rocznie 6 mil.

Na marginesie

Gen. George Marshall

Nagła zmiana na stanowisku amerykańskiego ministra spraw zagranicznych, noszącego oficjalnie nazwę „sekretarza stanu”, wywołała zrozumiałe poruszenie w amerykańskich kołach politycznych. Projekty ustąpienia min. Byrnese były utrzymywane w całkowitej tajemnicy. Nie wiedzieli o nich nawet dziennikarze sto-

jący najbliższe Białego Domu, chociaż — jak oświadczył sekretarz prasowy prezydenta, w sprawie nominacji gen. Marshalla na następcę Byrnese, istniało już porozumienie między prezydentem a generałem.

Kim jest 66-letni generał George Marshall, który jeszcze do niedawna zdala stał od wszelkiej polityki, a którego życie wypełniała wyłącznie służba wojskowa?

Marshall urodził się 31 grudnia 1880 r. w stanie Pensylwania w USA i karierę wojskową rozpoczął już jako 7-letni chłopiec, wstępując do szkoły przy instytucji wojskowym w Wirginii. Po ukończeniu akademii wojskowej, przydzielony został w 1902 r. jako młody oficer do garnizonu, stacjonowanego na Filipinach. Dał się tu poznać swoim przełożonym, jako dobry organizator i dla tych zdolności przetrucano go z dwadzieścia razy z garnizonu do garnizonu. Po wybuchu pierwszej wojny światowej i przyłączeniu się do niej Stanów Zjednoczonych, Marshall, w randze kapitana, wysłany został na front francuski, gdzie pracował w sztabie, jako adiutant amerykańskiego szefa sztabu generalnego. Po długich latach służby, w których zasłynął w wojsku amerykańskim jako dobry strateg, mianowano go w 1939 r. szefem sztabu generalnego armii amerykańskiej. Szerszemu ogółowi był Marshall w chwili wybuchu wojny właściwie nieznamy. Za to pozyskał rychło zaufanie prezydenta Roosevelta i brał udział we wszystkich jego spotkaniach z

ówczesnym premierem brytyjskim Churchillem. Generał brał czynny udział w sprawach dot. wyposażenia armii amerykańskiej i uzgodnienia anglo-amerykańskich planów wojennych. Obecny był również podczas obrad konferencji w Poczdamie. Stopniowo gen. Marshall stał się w Stanach Zjedn. popularny i dziś uważany jest za największego dowódcę wojskowego od czasów gen. Jacksona z okresu wojny domowej. Prezydent Truman nazwał go człowiekiem, który przyniósł narodowi zwycięstwo.

Po zakończeniu działań wojennych, generał wycofał się w domowe zacisze jako rolnik-amator. Nie pozwolono mu jednak długo wypoczywać, bo nagle nadeszło telegraficzne wezwanie z Waszyngtonu. W 10 dni później, tj. z początkiem grudnia 1945 r., gen. Marshall był już w drodze do Chin, jako ambasador Stanów Zjedn. i specjalny wysłannik prezydenta Trumana przy rządzie Czang-Kai-Szeka. Generał przyjął na siebie trudne zadanie arbitra w zlikwidowaniu chińskiej wojny domowej. Wprawdzie nie udało się mu doprowadzić do zakończenia działań wojennych, jednak przynajmniej mu zasługi w kierunku znacznego złagodzenia walk. W obliczu gen. Marshalla celuje uprzejmość, chociaż gdy potrzeba, potrafi być jednocześnie bardzo energiczny.

Na skutek nominacji na stanowisko ministra spraw zagranicznych, generał dnia 8 bm odleciał z Nankinu do Stanów Zjedn., żegnany na lotnisku przez marsz. Czang-Kai-Szeka oraz członków rządu chińskiego. Dodać trzeba, że w myśli konstytucji Stanów Zjedn. gen. Marshall jako sekretarz stanu, zostaje automatycznie wiceprezydentem, gdyż Ameryka w tej chwili żadnego wiceprezydenta nie posiada.

2

Stronictwo Pracy,

skupiające pod swoimi sztandarami szerokie rzesze chrześcijańsko-robotnicze, walczy o wyzwolenie społeczne człowieka pracy i podniesienie jego stopy życiowej.

2

Głosuj na listę Stronictwa Pracy

nie ma nienawiści klasowych, a tylko uznanie dla wysiłku pracy i nauki.

Ważne jest wychowanie narodowe, które tak podkreśla program S. P., łącząc równocześnie z tym elementem inny, demokratyczny. Elementy te okazują się w chwili obecnej, gdy nawet u nas i np. we Francji obserwuje się u-patriotyzmienie skrajnych rewolucjonalistów. I w tej pracy wychowawczej wyprzedza S. P. o kilka-gaście lat wszystkie inne ugrupowania.

Można by dużo szczegółów podać

jako dowody słuszności tez S. P. na odcinku młodzieżowym, ale te zasadnicze rzuty dają możliwość pomieszczenia się większości młodzieży polskiej w szeregach S. P., czy młodzieży „Jedność”; zaś solidarność światopoglądowa powinna być bodźcem, by w tak ważnych chwilach, jak obecne, młodzież zdeklarowała swą przynależność. S. P. zidaje sobie sprawę z tego, że mimo pozorów, młodzież nasza jest lepsza niż się wydaje, co więcej, lepsza niż przed rokiem 1939; więc daj się pewność, że młodzież znajduje w naszych szeregach zrozumienie.

Niezwykłe silne mrozy w Europie

Zamknięte fabryki w Niemczech - Trudności komunikacyjne w Czechosłowacji

BERLIN (Obsł. wł.) W północnej i wschodniej Europie mroz utrzymuje się w dalszym ciągu. Zamrożone rzeki i kanały co najmniej na 3-4 tygodnie uniemożliwiają żeglugę. W Hamburgu zanotowano 17 wypadków śmierci przez zmarznięcie. Na skutek braku węgla i niskiego stanu wody w całym Niemczech nastąpiły przerwy w dostawie prądu. Bardzo wiele przedsiębiorstw przemysłowych z braku węgla i energii elektrycznej przestało pracować.

Z Czechosłowacji donoszą, że w związku z niezwykle silnymi mrozami, dochodzącymi do 26 stopni, komunikacja w Czechosłowacji napotyka na duże trudności. Wskutek niemożności dowiezienia odpowied-

nych ilości węgla w miastach ograniczono znacznie zużycie prądu elektrycznego i gazu przez 3 godziny dziennie.

BERLIN (Obsł. wł.) Władze niemieckie przeprowadzają statystykę ofiar mrozu. W Hamburgu zmarły

23 osoby na skutek mrozu. Skoczko wie angielscy zrzucają żywność dzieciom, odcietym na wyspie w brzoza Szlezwik-Holsztyn, do których dostęp okrętami jest na skutek lodu niemożliwy.

Władze radzieckie przysyłają do Berlina 10.000 ton brykietów i węgla.

Do Młodzieży Polskiej!

Wybory w Polsce mają przesądzić o obliczu politycznym i przyszłości kraju. Młodzież polska docenia powagę chwili. W czasie okupacji nie szczędziła krwi i ofiar w walce z wrogiem. Z tego okresu wyniosła hart ducha i wolę zwyciężania. Dziś musi młodzież wykazać obok tych cnót wielką DOJRZAŁOŚĆ POLITYCZNĄ. Polska jest ostoją postępu i cywilizacji i nikt bardziej niż młodzież nie jest powołany do urzeczywistnienia szczytnych haseł

DEMOKRACJI —
WOLNOŚCI —
SUWERENNOŚCI.

Stronnictwo Pracy nie liczytuje haseł, rzucanych celem pozyskania młodzieży dla swojego programu. Uważamy, że młodzież — przyszłość narodu — nie powinna być przedmiotem przetargów politycznych, bo ma do spełnienia rozległe zadania.

Stronnictwo Pracy stawia przed młodzieżą hasła pozytywnego czynu:

1. gospodarczej rozbudowy kraju;
2. podniesienia ogólnego dobrobytu;
3. pełnego zagospodarowania Ziemi Zachodnich;
4. podniesienia znaczenia Polski w świecie.

Te postulaty będą wykonane tylko W ATMOSFERZE ZGODY przez podanie sobie bratnich rąk i zasypanie rowów nienawiści w imię braterstwa tych spod Lenino i tych spod Tobruku. Dlatego odpowiednią amnestią uważa za główny postulat pojednania.

Stronnictwo Pracy apeluje do młodzieży o poparcie dla realizacji tych zadań.

Gała młodzież pracująca na front walki o lepszą przyszłość Narodu Polskiego!

Gała młodzież pod sztandary Stronnictwa Pracy!

Stronnictwo Pracy idzie do urn z własną listą wyborczą.

Każda młoda Polka i każdy młody Polak głosować będą w dniu 19-go stycznia na listę nr 2 — listę STRONNICTWA PRACY!

100 proc. więcej mleka, mięsa i warzyw potrzebuje świat

NOWY JORK (Obsł. wł.) Generalny dyrektor Organizacji Wyżywienia i Rolnictwa Narodów Zjednoczonych sir John Boyd Orr, wygłosił przemówienie w Chicago, w którym pod-

John Boyd Orr

kreślił, że świat potrzebuje o 100% więcej mleka, mięsa i warzywa, żeby nastąpił odpowiedni wzrost naturalnego przyrostu. Jak wiadomo, sir John Boyd Orr odbył niedawno podróż po różnych krajach Europy, przy czym miał odwiedzić również Polskę. Z niezrozumiałych jednak powodów, w ostatniej chwili przyjazd jego został odwołany.

20 państw odwołało swoich przedstawicieli

LONDYN (obsł. wł.) Z Ankarę donoszą, że w myśl uchwały ONZ rząd turecki odwołał swego przedstawiciela z Madrytu. Tym samym — jak dotychczas — 20 państw odwołało swoich przedstawicieli z Hiszpanii gen. Franco.

Usiłowany sabotaż niemiecki

KARPACZ (PAP). W Karpaczu nieuciej sprawcy usiłowali spalić nowo wybudowaną przez Polaków skocznice narciarską. Energiczna akcja ratunkowa uchroniła skocznice od zniszczenia. Jak wskazują do tychczasowe wyniki śledztwa, podjętego przez MO, była to próba niemieckiego sabotażu na Dolnym Śląsku.

Krakowskie oczyszczone od band terrorystycznych

KRAKÓW (PAP). Akcja organów bezpieczeństwa dała pomyślne wyniki, doprowadzając do zlikwidowania szeregu groźnych band terrorystycznych i rabunkowych, które rabując ludność miast i wsi w Krakowskim, mordując żołnierzy i działaczy demokratycznych, siały niepokój i zamieszanie.

Amnestia w Bułgarii

SOFIA (PAP). Rząd bułgarski ogłosił amnestię w stosunku do niektórych przestępców.

Co piszą inni?

DZIENNIK ŁÓDZKI

W Ameryce Henry Wallace zakłada trzecią partię amerykańską — postępową. Poświęca tej sprawie artykuł „Dziennik Łódzki”. Czytamy w nim m. in.:

„Jak on to (Wallace) powiedział dosadnie w swoim pierwszym komunikacie o założeniu „trzeciej partii”. Jeśli dążenie do utrwalenia pokoju jest przestępstwem, to jesteśmy przestępcami, jeśli dążenie do utrwalenia sprawiedliwości społecznej jest komunizmem, jesteśmy komunistami. Słowa te charakteryzują człowieka, który istotnie ani z prezydentem Trumanem, ani z ministrem Byrnesem współpracować nie mógł. Natomiast jest on pionierem „drugiej Ameryki”, która przyjść musi i — przyjdzie”.

KUŹNICA

„Kuźnica” podaje treść memoriału niemieckiego w sprawie przyszłości Niemiec i ich miejsca w powojennej Europie:

„Memoriał, którego autorzy należą do kół niemieckich, odsłania tendencje nowego rewizjonizmu niemieckiego. Głównym tematem memoriału są granice przyszłych Niemiec. M. in. memoriał odrzuca całkowicie możliwość jakichkolwiek ustępstw terytorialnych w stosunku do Francji, oskarżając ją o wielowiekową agresję wobec Niemiec. Pokojowe i demokratyczne Niemcy pragną się zabezpieczyć przed agresją francuską! Co się tyczy granicy niemiecko-polskiej, memoriał proponuje odstąpienie Polsce całego obszaru Prus Wschodnich. Ostateczna linia granicy polskiej miałaby bieć od Gdyni po Górny Śląsk, zgodnie ze stanem ustalonym przez Kongres Wiedeński. W zamian za oddanie Polsce Prus Wschodnich, Niemcy chcą dostać z powrotem Wielkopolskę i Pomorze! Oddanie Prus Wschodnich memoriał traktuje jako odszkodowanie za przegraną przez Niemcy wojnę. Dalej autorzy memoriału dowodzą, że „niewątpliwie utrata Poznania będzie dla Polski bolesna, ale Polacy muszą zrozumieć, że ta ofiara Niemiec w postaci Prus Wschodnich, jest wielką i bez precedensu w historii”.

Memoriał ten pokazuje nie tylko zamiary Niemców na przyszłość, lecz ich prawdziwe nastawienie i oblicze w dniu dzisiejszym, czego niektórzy żądają miarą nie chcą dostarczyć.”

Delegacja USA w drodze do Grecji

NOWY JORK (Obsł. wł.) Ze Stanów Zjednoczonych odleciała część delegacji, która miała zbadać sytuację na północy Grecji. Reszta delegacji uda się do Grecji statkami.

Ograniczenie kredytów we Francji

PARYŻ (Obsł. wł.) W wykonaniu postanowień rządu o obniżce cen, nastąpiły ograniczenia w udzielaniu kredytów. Władze francuskie chcą w ten sposób skłonić kupców i producentów do rzucenia na rynek większej ilości towarów, co w konsekwencji przyczyni się do obniżenia cen.

Kara śmierci dla zbrodniarzy niemieckich

BERLIN (PAP). Sojusznicza Komendantura zatwierdziła w środę wyrok śmierci, wydany przez sąd niemiecki w Berlinie, w procesie przeciwko 47-letniej lekarce, członkini partii narodowo-socjalistycznej Hilde Wehrlicke oraz przeciwko pielęgniarce Helenie Wiczorek za zamordowanie setek pacjentów w sanatorium dla umysłowo chorych na południu Niemiec.

Z mistrzostw hokejowych Polski

ŁÓDŹ. W ramach rozgrywek półfinałowych mistrzostw Polski odbył się wczoraj w Łodzi mecz hokejowy między miejscowym ŁKS-em i stołeczną „Legią”, zakończony zwycięstwem drużyny łódzkiej w stosunku 4:3 (0:1, 2:0, 2:2). Pierwsza tercja — po grze na ogół wyrównanej, przynosi jedyną bramkę zdobytą przez najlepszego na lodowisku gracza „Legii” — Dolewskiego. Druga tercja upływa pod znakiem ciągłych ataków Łódzian, przynosząc im dwie bramki ze strzałów Czyżewskiego i Króla. W ostatniej tercji więcej z gry ma ŁKS. Żywe obustronne akcje przynoszą każdej z drużyn po 2 punkty. ŁKS uzyskał je przez Głowac-

kiego i Króla, podczas gdy dla „Legii” obie strzelił Dolewski. Sędziowali Michałik i Klaput, Widzów około 2.000 osób.

KATOWICE. Mistrz okręgu krakowskiego „Wisła” pokonał „Siemianowiczanek” 6:5 (1:1, 2:2, 3:2) po żywej i emocjonującej grze. Przyczyną porażki mistrza Śląska była słaba gra bramkarza „Siemianowiczanki”. W polu obie drużyny były prawie równorzędne, przy czym „Siemianowiczanka” miała więcej z gry.

Bramki dla zwycięzców uzyskali: Palus — 3, Jasiński — 2 i Sokółowski — 1, dla gospodarzy: Ziąja i

Całka — po 2 oraz Wilczek — 1. Sędziował ob. Kuchar, Widzów 7.000 osób.

TORUŃ. W półfinale meczu hokeja na lodzie o mistrzostwo Polski, mistrz Pomorza „Pomorzanin” uzyskał wynik remisowy 2:2 w spotkaniu z „Lechią” Poznań. Gra na ogół wyrównana przynosi w 3-iej tercji ciągłe ataki gospodarzy, którzy zdołali uzyskać jedynie remis. Bramki zdobyli dla „Lechii” Dybalski i Koczewski, dla „Pomorzanina” Kucharski i Osmański. Sędziowali ob. Trytko i Zalewski. Widzów 4.000 osób.

Hokeiści amerykańscy w Anglii

LONDYN. Po tournée w Szwecji amatorski amerykański zespół hokejowy występuje obecnie w Anglii. Wczoraj rozegrał on na lodowisku Harringay Areny mecz hokejowy z reprezentacją Anglii, uzyskując wynik remisowy w stosunku 6:6.

Obrazki kołędowe, Kropidła, Oleodruki, Książki, Różańce, Gromnice, Kalendarze Kieszonkowe i Tablicowe **POLECA** WYTWÓRNIĄ DEWOCJONALII 4149. **BAZAR KATOLICKI** Łódź, Sienkiewicza 49, telefon 157-99

SZTANDARY Chorągwie, paramenta kościelne wykonuje jedyna fachowa, na miejscu znana od lat firma **KĘDZIERSKA** 4176. ul. Łódzka 20 Dojazd tramwajem 4 i 5. Nagrodzona na P. W. N. Tel. 64-63

Poszukujemy **Buchalter** bilansista - samodzielny potrzebny od zaraz Zgłoszenia: Przedsiębiorstwo Robót Morskich Sp. z ogr. odp Gdynia Rybacka 15 Wynagrodzenie do umowy Tylko sila pierwszorzędna **„SAM POMOC CHŁOPSKA”** Bydgoszcz, Aleje 1 Maja nr 16

SEGREGATORY używane kupuje **R. Wesołowska** Materiały piśmienne i biurowe Bydgoszcz, Aleje 1 Maja 54 4379r

POWAŻNA firma handlowa w Łodzi przyjmie **przedstawicielstwo** względnie wyłączną sprzedaż artykułów spożywczych, Składy transport. Masz. Oferty do Biura Ogłoszeń Reklam „PAP” Łódź, Parkowa 33 ub „RYM” 4242

Aromaty owocowe Dla przemysłu spożywczego i cukierniczego F-ka aromatów owocowych Łódź, Śródmiejska 22, tel. 200-32 1833r

Poszukujemy **ślusarzy narzędziowych, mistrza do fabrykacji rowerów, 2 techników.** 7990 Zgłoszenia kierować do Zarządu Fabryki Zjednoczenie Przemysłu Motoryzacyjnego **„Tornado”** Fabryka Rowerów Bydgoszcz, Św. Trójcy 34

Wytwórnia Damskiej **BIELIZNY** Mirosławy Stawiskiej wycworna i użytkowa bielizna **HURT ŁÓDŹ,** 4367r Kościuszki, 98 m. 25, tel. 189-10

Fabryka Konfekcji męskiej, chłopięcej **BRACIA LISIECCY** POZNAŃ, Stary Rynek 72 — telefon 25-1. 4021 na sezon zimowy poleca: **palta, futerki oraz garnitury i spodnie**

Zakupimy **butle acetylenowe** oraz **aparaty spawalnicze** Portowe Zakłady Przemysłu Tłuszczowego i Olejarskiego **Amada — Oleo — Union — Żuławy** Gdańsk-Letniewo, ul. Załogowa nr 10 4370r

Ważne dla Straży Pożarnej: W ostarczai przyjmie zamówienia na sprzęt pożarniczy iak: 7949r **motopompy, gaśnice ładunki do gaśnic, drabiny, rasy bojowe, trojniki itp.** Na ządanie cenniki. **AWARECKI STANISŁAW** Gdynia Śląska 49a. m. 4 — Telefon 211-24

Swiece kośc. i stoł. oliwy, smary, kit **Jan Kapczyński** HURTOWNIA DROGERYJNA 4360r 4361r 4362r 4363r 4364r 4365r 4366r 4367r 4368r 4369r 4370r 4371r 4372r 4373r 4374r 4375r 4376r 4377r 4378r 4379r 4380r 4381r 4382r 4383r 4384r 4385r 4386r 4387r 4388r 4389r 4390r 4391r 4392r 4393r 4394r 4395r 4396r 4397r 4398r 4399r 4400r

Proces Komendy Głównej WIN w Warszawie (4)

Oblicze polityczne WIN w świetle zeznań głównego oskarżonego

WARSZAWA (PAP). Oskarżony opowiada dalej, że około 18 sierpnia doręczono mu list od płk. Radosława z więzienia mokotowskiego. List zredagowany był dość sucho i zawierał propozycję czy sugestie przeprowadzenia rozmowy z jakimś reprezentantem rządu. Nie było sprecyzowane w tym liście, jaki ma mieć zasięg ta rozmowa, jakie może mieć skutki, nie było w tym liście gwarancji bezpiecznego odejścia z rozmowy.

Odpowiedź Rzepeckiego na list Radosława

Odpowiedź Rzepeckiego na ten list znajduje się w aktach sprawy. Rzepecki twierdzi, że utrzymał ten list w tonie serdecznym, przez co chciał dać wyraz, że przypisuje Radosławowi dobre intencje. Następnie dał jednak wyraz nieufności, że zaproszenie wydane przez człowieka aresztowanego, jest dla niego trochę za mało zachęcające. Płk. Radosław zaś nie zdobył się w liście na jakiś gębszy akcent, któryby kazał Rzepeckiemu zaryzykować własne bezpieczeństwo i pójść na tę rozmowę.

Oświadczając, że z propozycji skorzystał nie może, osk. podał w liście swa stanowisko zasadnicze. Powiedział, że nie chodzi mu o to, aby w drodze pertraktacji ulokować jeszcze w jawnym życiu pewną ilość ukrywających się oficerów, ale o rozwiązanie całego problemu żołnierzy AK i tych, którzy siedzą w więzieniach i tych, którzy do więzienia kandydują.

W liście znajduje się wreszcie sugestia, że osk. oczekuje zaproszenia na rozmowę ze strony premiera Mikołajczyka.

Oskarżony w dalszym ciągu mówi o sytuacji, jaka wytworzyła się po publikacji dekretu o amnestii. Amnestia nie objęła ludzi na stanowiskach kierowniczych a nadto dotyczyła czynów popełnionych przed 22 lipca, a ukazała się w miesiąc później. „Dla nas ludzie chorych na podejrzliwość — stwierdza oskarżony — wyłaniało się pytanie co się stanie z ludźmi, którzy byli jeszcze 22 sierpnia w konspiracji”. Nasuwała się konieczność zaobserwowania jak dekret będzie wykonywany — mówi oskarżony.

Spotkanie z płk. Radosławem

31 sierpnia oskarżony zetknął się z wypuszczonym na wolność pułkownikiem Radosławem w obecności płk. Bokszczanina i nowego delegata na Obszar Centralny kpt. Rybickiego. Płk. Radosław oświadczył oskarżonemu, że przygotowuje rozkaz do żołnierzy swego obszaru, nakazujący im ujawnienie się. Oskarżony zapytał płk. Radosława, co wpłynęło na jego zmianę przekonań od ostatniej rozmowy odbytej w końcu lipca. Płk. Radosław odpowiedział: „Zdaje mi się, że im można wierzyć”. Oskarżony odpowiedział, że on nie znajduje jeszcze podstaw, do tego, aby wierzyć, a dramat polega na tym, że o tym kto ma rację przekonają się dopiero za parę miesięcy, kiedy już będzie zapóźno.

Rzepecki w dalszych zeznaniach mówi, że miesiąc sierpień był okresem psychicznie najcięższym. Od walki z myślami nasuwanymi przez wydarzenia puchła głowa. Rzepecki jak twierdzi, potrzebował wówczas jakiejś pomocy, ze strony człowieka odpowiednio zorientowanego, jakiejś sugestii. Ciągłe zwracał się myślą

do AK-owskiego premiera. Wystarczyłoby powiedzenie, że Rzepecki powinien iść na rozmowę z przedstawicielem władzy; albo: „Uważam, że skorzystać z akcji inicjowanej przez płk. Radosława, jest celowe, bo nic lepszego w najbliższym czasie nie można osiągnąć”, albo: „W tej chwili nie udało się lepszemu tekstowi amnestii uzyskać, ale ja o tym myślę, pamiętam i będę pilnował”. Takich sugestii oczekiwał oskarżony od AK-owskiego premiera Mikołajczyka.

Rzepecki twierdzi, że znalazłby wówczas argumenty aby przekonać ewentualnych oponentów. Czekali na to resztki AK w ukryciu.

Oskarżony dodaje z goryczą: „Niestety, pan premier milczał”. Partie które ujawniły się, zalegalizowały swoje organizacje wojskowe. Żołnierze zawodowi i młodzieliż papartyjni nie stanowili troski dla tych polityków, którzy ostatecznie nami kierowali przez ostatnie lata. Pan premier Mikołajczyk nie czuł się odpowiedzialny za żołnierzy AK. To zadecydowało o naszym dalszym losie.

Zebrań w dniu 2 września

Z dalszych zeznań oskarżonego wynika, że wobec nieodwołalnej likwidacji Delegatury na zebrawaniu w dniu 2 września zastanawiano się, co dalej zrobić ze sobą. Rzepecki mówi: „Patrząc na działalność rządu uważaliśmy, że właśnie ten rząd powinien rządzić Państwem, jeśli jednak idzie o problem naszej skóry, o problem żołnierzy AK, to został on przez Rząd Jedności Narodowej rozwiązany w sposób wskazujący, że nie ma dla nas zupełnego zrozumienia.

Zebrań doszli do wniosku, że nowe wyjście może nastąpić tylko w jakichś nowych warunkach. Wiadome było, że Rząd Jedności Narodowej ma przeprowadzić wybory, że po wyborach więc będą nowe wytyczne polityczne dla stabilizacji sytuacji w kraju. Stąd przypuszczenie, że załatwienie sprawy reszty AK nastąpi po sformowaniu się nowego rządu.

Rzepecki dowodzi, że tego momentu nie można było oczekiwać w rozsypanie. Groziło to bowiem niebezpieczeństwem, że ludzie z AK dostaną się pod wpływ elementu skrajnych. Trzeba więc było — zdaniem oskarżonego — zorganizować się na innych zasadach. Zasadą tą nie mógł być mandat z ramienia nieistniejącego już dla kraju rządu emigracyjnego, a więc powinien to być jakiś zespół cywilny. Zespół taki postanowiono powołać odrazu.

2 września zapadła więc decyzja utworzenia nowej organizacji. Już w dniu 12 sierpnia oskarżony bawiąc w Krakowie prosił Sanojcę o przygotowanie projektu regulaminu wewnętrznego, on sam zaś przygotował projekt wytycznych ideowych. Nowa organizacja otrzymała nazwę „Wolność i Niezawisłość”. Rzepecki oświadcza, że w nazwie nowej organizacji unikano słowa „walka”, aby nie sugerować ludziom, że ma to być coś zaczepnego. W rozumieniu założycieli organizacja WIN miała jakoby być organizacją absolutnie cywilną i rezygnować ze wszelkich zainteresowań sprawami wojskowymi. Organizacja ta nie uznawała zwierzchnictwa zagranicznego, uznawała rząd w kraju, jako właściwy, ale była w stosunku do niego przestępcza, bo nielegalna. Tu oskarżony stwierdza, że zespół kierowników emigracyjnych to był zespół, który „obrosł się na hi-storie”.

Osk. Rzepecki o stosunku WIN do „emigracji”

Rzepecki wywodzi dalej, że WIN, jako organizacja nielegalna miała do Rządu Jedności Narodowej nastawienie krytyczne ale tylko z punktu widzenia jego praktyki administracyjnej, a nie z punktu widzenia założeń ideowych.

Stosunek do wojska zagran. był, w świetle zeznań Rzepeckiego, tego rodzaju, że jest to wojsko polskie,

które w tej chwili pozbawione jest właściwie legalnej władzy. W najbliższej przyszłości całe wojsko polskie powinno być połączone pod wspólnym dowództwem mianowanym przez Rząd Jedności Narodowej.

Wyraziłem pogląd — oświadcza Rzepecki — że wojsko to powinno wrócić, tak jak na to zasłużyło, w szybkich zwartych i pod sztandarami, a jeśli tego wymagały względy polityczne, to bez sztandarów, ale powinno natychmiast wrócić.

W regulaminie WIN-u była mowa o tym, że organizacja ta może działać także w skupieniach zagranicznych, a natomiast w żadnym wypadku, jak twierdzi zeznający, WIN nie była skłonna przyjmować dyrektyw zagranicy.

„Konkretnie biorąc uważaliśmy, — zeznaje dalej oskarżony — że nasza rola miała polegać na tym, aby przyczynić się do wzmocnienia w rządzie elementów, które lepiej rozumieją nasze położenie i które potrafią nas z niego wyprowadzić — to jest tych czynników politycznych w kraju, które mają w stosunku do nas obowiązki.

Oskarżony twierdzi, że do ujawnienia się AK-owców ustosunkował się w ten sposób, że należy się ujawniać, jeżeli nie grozi to niczym ujawniacemu się. Płk. Jachimiek zwrócił oskarżonemu uwagę, że ludzie chcą

Pierwsze kroki

Z kolei zeznający opisuje początkowe kroki WIN-u. WIN obserwował różne wydarzenia polityczne, gospodarczej i społecznej natury, w szczególności interesowały Rzepeckiego bardzo wybory do Rad Zakładowych. Wybory te wykazywały, że oba t. zw. marksistowskie stronnictwa mają poważną bazę społeczną. Rzepecki interesował się dalej, jak twierdził, tym, czy to wszystko co pisze prasa, jest naprawdę realizowane w terenie. Interesował się więc odbudową gospodarstwa narodowego, zasiadaniem Ziemi Zachodnich, pomocą Związku Radzieckiego. Oskarżony stwierdza, że stosunek AK do zagadnienia stosunków polsko-rosyjskich pozostał nacechowany nieufnością. Wyłom w tej nieufności zrobił wyrok moskiewski, który jakkolwiek surowy wskazywał na pewne tendencje pojednawcze. Nowy poważny wyłom zrobił Poczdera, gdyż oznaczał on poważne zaangażowanie się Zw. Radzieckiego na rzecz poparcia interesów Polski, stwarzał wyraźną wspólnotę interesów, jeśli idzie o niebezpieczeństwo z zachodu. Rzepecki oświadcza, że „Z zadowoleniem notowaliśmy fakty prawdziwej pomocy, bądź nieidealnej pomocy, że pomoc jest fałszywa.

W wyniku tych obserwacji i rozważań, Rzepecki zredagował w dniu 31 października dokument „Nasz stosunek do Związku Radzieckiego i sojuszu z nim”. Działo się to w przededniu aresztowania zeznającego. W dokumencie tym, który znajduje się w aktach jest konkluzja, że stosunek do Związku Radzieckiego musi być pozytywny. Sprawa miała być przedyskutowana na następnym zebrań.

Oskarżony zeznaje, że z chwilą powzięcia decyzji utworzenia WIN-u jego osobista sytuacja doznała uregulowania. Otrzymał spokój wewnętrzny. Skoro nie udało się wyjść z podziemia pozostał w podziemiu. Nie miał żadnej wątpliwości co do sprawności organów bezpieczeństwa i był przekonany, że ścieżka jego prowadzi do więzienia. Nie zdawał sobie, jak twierdzi sprawy, z ciężaru oskarżenia, które na niego spadnie. „Byłbym przecież idiotą — oświadcza Rzepecki — gdybym chciał powiększać rejestr swoich przewinień o szpiegostwo, zdradę, podniecanie do mordów. Patrzałem na to dość idealistycznie, nie świadom tego, że przez stworzenie WIN-u wkroczyliśmy na pewną równię pochyłą. Było to ostatecznym następstwem tych sugestii przenikających

się ujawniać, ale chcieliśmy mieć rozkaz na piśmie. Zredagowany został krótki rozkaz z datą 12 sierpnia, głoszący, że można się ujawniać, ale że mówić można wszystko o sobie, a nie o kolegach i organizacji. Oskarżony dodaje, że o dokumencie tym, zredagowanym przez Jachimka dowiedział się dopiero w śledztwie. Oskarżony oświadcza, że zgodnie z jego przekonaniem, Radosław będąc w więzieniu nie mógł być przełożonym ludzi będących na wolności i nie mógł im wydać rozkazu ujawniania się. Rzepecki mówi, że nie czuł się wówczas na siłach nakaza ludziom wykonania tego rozkazu, bo musiałby sam pierwszy zastosować się do tego z wynikiem, który wówczas według jego przekonania był bezsporny.

Oskarżony przyznaje, że działała już wtedy inspirowana z innego źródła akcja przeciw ujawnianiu, w związku z czym rosły wątpliwości. Zredagowany został później inny dokument, w jeszcze ostrzejszej formie w stosunku do akcji. Na szczęście okazało się że rację miał płk. Radosław.

Ten opór przeciwko likwidacji konspiracji był ekscytowany niewątpliwie z kilku źródeł. Jedną z tych źródeł było we Włoszech i przechodziło przez kanał NSZ-owski. Inne źródło było w Londynie i dochodziło różnymi kanałami.

ze sfer londyńskich, z których niezupełnie zdawaliśmy sobie sprawę. Dlatego też, jeżeli się zrobiło coś złe, nie trzeba się tego wstydić, a powiedzieć, że zrobiło się złe. Niewątpliwie utworzenie WIN-u było błędem, bo nasze idealistyczne poglądy nie odpowiadały położeniu. Stworzyliśmy poniekąd pokrywę, pod którą podsywają się siły wyraźnie antypostępowe, co nie było naszą intencją, siły wyraźnie antydemokratyczne. Sugestie w tym kierunku szły niewątpliwie z zagranicy. Przenikały wszystkimi kanałami, co niewątpliwie zostanie wyjaśnione i również ukazały się wpływy obce. Wszystkie te siły miały wręcz odmiennie niż my cele, a poza tym cechował je wielki brak skrupułów w wykorzystywaniu naszego stanowiska. One rosły niedostrzeżalnie dla nas. W miarę jak aresztowania wyrwały nas z szeregów, te siły z boku rosły i nabierały znaczenia w naszym środowisku.

Po tej charakterystyce WIN-u

Aresztowanie Rzepeckiego

Oskarżony postanowił zobaczyć się z „Iwo” gdyż chciał się zorientować, czy przy pomocy Tataru nie można by było skłonić emigracji do powrotu. Oskarżony zaprosił „Iwo” na dzień 5 listopada do Łodzi, ale zamiast niego spotkał emisariuszy Urzędu Bezpieczeństwa.

Zdaniem oskarżonego misja „Iwo” wskazywała na to, iż emigracja ulega normalnemu historycznie procesowi rozkładu.

Trzecim emisariuszem był „Piter” który przywiózł wiadomość, że sztab londyński zamierza zorganizować w kraju 14 samodzielnych placówek informacyjnych, z których każda będzie porozumiewała się na własną rękę z Londynem. Od Rzepeckiego żądano, aby zaproponował kandydata na męża zaufania, który by zorganizował te placówki. Jak się później okazało, dla zdublowania tej drogi wysłano identyczne pismo na ręce płk. Sławbora.

Rzepecki oświadcza, że kierownicy WIN-u nie uważali się za mandatariuszy londyńskiego środowiska i że wobec tego jednomyślnie, niemal bez dyskusji odrzucili myśl jakiegokolwiek udziału w tej aferze.

Wkrótce przyjechała do kraju repatriantka, której powierzono misję kurlerską. Przywiozła ona dokument stwierdzający, że kierownictwo emigracyjne przychyliło się do prośby Rzepeckiego o dymisję. Rze-

pecki stwierdza, że pozostaje jeszcze do wyjaśnienia sprawa kurlerów czy emisariuszów, którzy w jesieni 1945 r. zaczęli gwałtownie do kraju zjeżdżać. Byli oni potrzebni w lipcu, a obecnie tylko służyli do naszego pogrążenia — mówi Rzepecki.

Emisariusze z Zachodu

Pierwszy przyjechał kpt. Żuralski z VI-go Oddziału Sztabu. Żuralski przywiózł tzw. ocenę położenia, zredagowaną przez gen. Tataru. Nie była to próba narzucenia czegośkolwiek, a tylko wyjaśnienie jak tamtejsze sfery patrzy na sytuację. Ocena kończyła się nieoczekiwanym stwierdzeniem, że jeśli stosunki w kraju po wyborach nie zmienią się w duchu pożądanym, może zaistnieć ewentualność osiedlenia żołnierzy polskich po różnych terytoriach imperium brytyjskiego. W rozmowie z Żuralskim oskarżony oświadczył, że sformułuje swoją odpowiedź na tę ocenę Żuralski nie wyjechał jednak ponieważ został aresztowany. Oskarżony twierdzi jednak, że zeznania Żuralskiego złożone w śledztwie, są dalszym dowodem, że dla WIN-u nie istniało kierownictwo emigracyjne. „Nie mieliśmy tam żadnych bogów, żadnych zwierzchników, a więc nie było widać żadnej idei, która by nam kazała przekazywać tam cośkolwiek szkodliwego dla państwa polskiego.

Rzepecki mówi, że jeśli chodzi o ostatni punkt oceny, która miała być przesłana przez Żuralskiego, to wypowiedziała się ona kategorycznie przeciw zatrzymywaniu ludzi na emigracji i kończyła się słowami: „Przestrzegam wszystkich przed łaczeniem swego nazwiska z tego rodzaju akcją”.

Z kolei przybył drugi emisariusz dawny oficer AK posługujący się pseudonimem „Iwo”. „Iwo” nie przybył w ogóle do WIN-u. Był on mandatariuszem innych kół niż VI-ty Oddział Sztabu. Oskarżonemu wydaje się, że był on mandatariuszem gen. Pełczyńskiego. „Iwo” przywiózł ostrzeżenie, ażeby unikać kpt. „Michała” (pseudo Żuralskiego) i nie słuchać jego sugestii, ponieważ jest emisariuszem gen. Tataru, podejrzanego na emigracji o to, że chce podbuntować wojsko i zaprowadzić je do kraju. Oskarżony przypomina, że Tatar był tym AK-owcem który w jesieni 1943. wskazywał na konieczność porozumienia z Armią Czerwoną.

Zamordowanie płk. Hynka

Otóż ppłk. Hynek, który z ramienia wywiadu AK zawiózł do Londynu skorupy V-2 był następnie kierownikiem bazy londyńskiej we Włoszech i dysponował tam kapitałem, należącym do sztabu londyńskiego w wysokości około miliona dolarów. Na tle rywalizacji między ośrodkiem włoskim a londyńskim Hynek został zamordowany przez ludzi ośrodka włoskiego w celu zawiadnięcia tą sumą. Wiadomość tę przekazał Rzepeckiemu z sugestią aby przekazał ją do wiadomości publicznej, co wskazywało jego zdaniem o dogłębnym rozkładzie moralnym emigracji.

Była to ostatnia wiadomość, która dotarła do Rzepeckiego z zagranicy. Nastąpiło aresztowanie. W 24 godziny po aresztowaniu Rzepecki zapoznał się z dokumentami, dowodzącymi, że dopuszczalna granica opozycyjnego stanowiska została przekroczona i że znaleziono materiały, które — jak mówi oskarżony

— „Nie powinny być przedmiotem naszych zainteresowań”. Rzepecki zrozumiał, że jeśli taki dokument istnieje, to wystarczy on do rzucenia oskarżenia, od którego oczyścić się nie można. Na podstawie tego dokumentu można było postawić zarzuty, które przedzej czy później w zdrowej opinii społeczeństwa musiały nas pogniebić i od społeczeństwa odciąć — mówi oskarżony.

Rzepecki doszedł do wniosku, że trzeba się zdecydować na operację chirurgiczną, choć może ucierpi przy tym pewna ilość ludzi — ale znacznie większa ilość ludzi ocala

Prokurator przystępuje do zadawania pytań osk. Rzepeckiemu

Następny dzień rozprawy przeciwko Rzepeckiemu i towarzyszącemu prokurator rozpoczyna od zadawania szeregu pytań głównemu oskarżonemu.

Sprawa rozkazu z 19 stycznia 1945 r.

Pytania prokuratora dotyczą sprawy rozkazu wydanego przez gen. Okulickiego 19 stycznia 1945 roku o rozwiązaniu Armii Krajowej. O rozkazie tym — twierdzi prokurator — oskarżony Rzepecki wyraził się, że był on zredagowany dwuznacznie, wobec tego prokurator prosi osk. Rzepeckiego o sprecyzowanie na czym polegała ta dwuznaczność.

Rzepecki wyjaśnia, że wymieniony rozkaz nie zawierał żadnego terminu wykonania, poza tym mówił o zachowaniu zakonspirowanych sztabów. Nje był to więc rozkaz o całkowitej likwidacji AK. Rozkaz ten był adresowany do komendantów okręgów i podokręgów.

Prokurator odczytuje listy Rzepeckiego do „Mścislawa” z dnia 22 kwietnia 1945 r. w których oskarżony pisze, że trzeba zrobić wszystko, aby rozprościć ludzi, natomiast sprzęt łączności i archiwa należy ukryć. Sprzęt ten ma być przekazany placówkom wojskowym GN, które prowadzić będą dalszą pracę.

Prokurator zapytuje czy taka instrukcja jest instrukcją o rozwiązaniu formacji wojskowej?

Osk. Rzepecki wyjaśnia, że nie było komu przekazać sprzętu.

Prokurator: „Wydaje się, że rozwiązanie organizacji konspiracyjnej polega na tym, że przekazuje się środki techniczne władzom”.

Osk. „Nie było warunków politycznych do tego”. Odpowiedź ta nie zadawała prokuratora, który domaga się dalej konkretnej odpowiedzi od oskarżonego. Jak można pogo-

przed dalszymi konsekwencjami rozwijania się tego procesu.

Dlatego zdecydował się na zlikwidowanie tego, czemu dotychczas przewodził Wszystkim, do których mógł dotrzeć pisemnie, poradził, aby postąpili w ten sam sposób.

„Nie wydałem rozkazu, tylko argumentowałem, że są wyższe względy, które każą nad sprawą osobistego udziału przejść do porządku dziennego i do likwidacji konspiracji się przyczynić — kończy swe zeznania oskarżony.

Na tym zarządono przerwę do dnia następnego.

dzić ze sobą likwidację konspiracji i wydawanie polecenia umacniającego ducha oporu.

Rozkazy Rzepeckiego do „Mścislawa”

Następnie prokurator przechodzi do analizy szeregu dokumentów zawierających polecenia Rzepeckiego do jego podwładnych, a mianowicie płk. Kruka i komendanta białostockiego „Mścislawa”. W tych rozkazach oskarżony poleca swoim komendantom zachowanie w dalszym ciągu ścisłej konspiracji i bezwzględne likwidowanie wszystkich zdradców i donosicieli.

Prokurator stwierdza, że Rzepecki w śledztwie zeznał, że dokumenty te zawierały wytyczne dalszej pracy konspiracyjnej a nie likwidacyjnej.

Następnie osk. Rzepecki opowiada, że kazał zaprzestać tej akcji i że skoro nie można było rozwiązać organizacji, należy siedzieć cicho. Okręgiem białostockim osk. dalej nie zajmował się, gdyż okręg ten przeszedł pod kierownictwo płk. Radosława.

Prokurator odczytuje protokół śledztwa w którym Rzepecki zeznał: „Jako głównodowodzący AK od marca 1945 roku wiedziałem o tym, że okręg białostocki kierowany przez „Mścislawa” dokonał szeregu napa- dów na urzędy bezpieczeństwa publicznego i posterunki Milicji Obywatelskiej. Wiedziałem, że mordował i rozstrzeliwał funkcjonariuszy bezpieczeństwa i milicji i w związku z tym nie wydałem Mścislawowi żadnego rozkazu, dotyczącego wstrzymania wymienionych wyżej napa- dów.”

Prokurator zapytuje, czy dowódca okręgu białostockiego składał sprawozdania do komendy głównej? Rzepecki stwierdza, że otrzymywał raporty do kwietnia. Mścislawa u-

stać nie mógł, ponieważ nie pano- wał nad terenem. Sądził, że Mścislaw podporządkuje się Radosławowi.

Podziemie dążyło do wojny domowej

Oskarżony oświadcza, że grupy konspiracyjne zmierzały do wojny domowej i że ideologia mordów nie może usprawiedliwić zbrodni. Postępowanie Mścislawa mogło być albo samowolą, albo wynikało z ubocznych dodatkowych inspiracji.

Powracając do sprawy rozkazu Okulickiego o rozwiązaniu AK oskarżony oświadcza, że rozkaz był źle sformułowany, dwuznaczny i nie prowadził do rozwiązania AK.

Rozkaz gen. Kopańskiego

Prokurator odczytuje rozkaz nieujawniania się z 17 stycznia, zatytułowany „Soból i Termit”, podpisany przez Kopańskiego, przeznaczony dla krajowej rady ministrów, Rady Jedności Narodowej i AK.

Prokurator mówi dalej: Tu następuje ustęp, który czytam ze wstydem, ponieważ są rzeczy, których można się wstydić, nawet jeśli się w nich nie brało udziału. Prokurator czyta dalej: „Wycofanie się na Zachód jest dopuszczalne pod warunkiem ustanowienia nieujawniania się aparatu zastępczego, wyposażonego w „pelnomocnictwa”.

Prokurator przypomina, że był to okres kiedy Wojsko Polskie i armia sojusznicza szły ze Wschodu na Zachód, i na Zachód uciekali Niemcy...

Instrukcja przewidywała dalej, że w zmienionej formie „państwo podziemne musi pozostać nadal”.

Prokurator pyta dalej: Czy oskarżony zgadza się ze mną, że w świetle tej depezy z 17 stycznia, to co pisał gen. Okulicki 19 stycznia, nie było dwuznacznością, nie było zwichnięciem w redakcji, a było wykonaniem poleceń, idących z Londynu?

Osk.: Zgadza się.

Prok.: Trudno z tym się nie zgodzić.

Morderstwa i rabunki

Następne pytania prokuratora zmierzają do wyjaśnienia okoliczności nawiązania kontaktów z okręgiem lubelskim. Rzepecki twierdzi, że kontakt ten został nawiązany gdzieś w końcu czerwca: zameldował mu o tym Radosław dnia 2 lipca.

Na czele obwodu lubartowskiego stał Uskok. Prokurator cytuje z akt sprawy przykładowo opisy prze-

stępstw popełnionych przez bandę Uskoka: napady rabunkowe, napady na Zarządy Miejskie, spółdzielnie, rabunki u poszczególnych gospodarzy, morderstwa milicjantów, wielu osób spośród ludności wiejskiej (m. jn. zamordowanie 8-letniego chłopca, Eugeniusza Matrosa, zatłuczonego pałkami) oraz wiele innych zbrodni i zapytuje: Jak oskarżony ustosunkowuje się wobec tych faktów zbrodni i rabunków, dokonanych w okręgu lubelskim w okresie delegatury, a później WIN-u. Co oskarżony przedsięwziął dla położenia kresu tym zbrodniom, które uważa za objaw degeneracji?

Osk.: Nie wpływały do mnie na ten temat żadne meldunki.

Prok.: Czy oskarżony jako komendant główny miał obowiązek wiedzieć co robią jego podwładni i czy jest do pomyślenia, aby komendant główny organizacji nielegalnej nie znał charakteru działalności podwładnych tu ogniw.

Osk.: Wiadomości o tych wydarzeniach czerpalimy z raportów. Przypuszczam, że musiały one tam być przedstawione inaczej.

Oskarżyciel publiczny cytuje wobec wątpliwości oskarżonego — z raportów obszaru centralnego dane o „samobronie w okresie od 1 do 31

lipca 1945. Raport wylicza: w powiecie Wysoko Mazowieckim zamordowano 8 agentów Bezpieczeństwa, w pow. Białsko Podlaskim zabito 26, ramiono 25 osób, w pow. Ostrów Mazowiecki zamordowano 9 funkcjonariuszy. W pow. ostrołęckim — 13, w pow. białostockim — 24 osoby, w Czarnej zamordowano 2 oficerów sowieckich, jednego podoficera i 23 szeregowych. W Osowcu zastrzelono komendanta posterunku kolejowego, w innej miejscowości zamordowano komendanta M. O., rozbrojono oddział konwojujący transport drzewa. Prokurator powtarza swoje pytanie, co zrobił oskarżony, aby położyć kres rozlewowi krwi Polaków przez Polaków?

Osk.: Ten teren był nie do opanowania. Płk. Radosław widocznie nie zdążył nad nim zapanować...

Prok.: Widocznie.

Osk.: Zdecydowaliśmy likwidację delegatury...

Prok.: A tymczasem likwidowano ludzi. (Ciąg dalszy nastąpi)

Odroczenie rozprawy
WARSZAWA (PAP). W procesie komendy głównej WIN w Warszawie, sąd odroczył rozprawę do poniedziałku 13 bm.

Szwecja również produkuje samoloty odrzutowe

SZTOKHOLM (m). W okresie wojny cała zdolność produkcyjna Towarzystwa SAAB była wykorzystywana przez szwedzkie lotnictwo wojskowe. W Tröllhattan produkowano myśliwce, a w Linköping produkowane były seryjnie bombowce. Z końcem wojny obrzymie to towarzystwo skoncentrowało swe wysiłki na produkcję samolotów cywilnych, częściowo tylko utrzymując produkcję samolotów wojskowych.

Obecnie część samolotów myśliwskich wyprodukowanych przez towarzystwo typu J 21 jest przebudowana, a motory zastępowane są przez bry-

tyjskie motory odrzutowe Goblin. Samoloty te stanowią przejściowe stadium w produkcji samolotów odrzutowych, gdyż w niedługim czasie fabryki szwedzkie przejdą do budowy własnego typu samolotu odrzutowego znacznie szybszego, oznaczonego jako typ „SAAB 1001”. Samolot ten ma osiągnąć szybkość maksymalną 1.050 km na godzinę czyli prawie 300 m na sekundę co jest znacznie większym postępem niż zarejestrowany ostatnio światowy rekord szybkości wynoszący 999 km na godzinę. Samoloty z motorami angielskimi osiągają szybkość do 800 km na godzinę.

Potworna zbrodnia uzbrojonej bandy

WARSZAWA (PAP). Uzbrojona banda uprowadziła z lokalu Komisji Wyborczej w Dobrym Mieście (pow. Lidzbark), woj. olsztyńskie) przewodniczącego komisji wyborczej Rasina Jana, prezesa zarządu powiatowego SL i członka obwodowej komisji wyborczej Anatolaka Lucję. Następnego dnia władze uję-

ły dwóch bandytów, którzy wskazywali miejsce, gdzie były porzucone ciała pomordowanych. Anatolak Lucja była zgwałcona, po czym ciało jej było porabane tak, że do trumny trzeba było zaszyć w prześcieradło. Społeczeństwo, chłopcy i robotnicy woj. olsztyńskiego organizują manifestacyjny pogrzeb

Eugeniusz Szermentowski

68

Fike

Powieść z czasów Katarzyny Wielkiej

W takiej chwili nie dbała o nic. Niech widzą, niech patrzą, niech gadają... Co ją obchodzi ta zgraja, ten świat cały, stworzony z blichtru, z wieczną maską przyklejoną do twarzy, o sercach wyschniętych, o wygaszonych uczuciach... Teraz, właśnie teraz, kiedy wszystko się tak pomyślnie układało... Duch ludzki umacnia się w cierpieniu — przypomniała sobie słowa batiuszki — szlifuje jak diament... hartuje jak stal... Głupstwo! Ona jedna wiedziała, że wieczne ciosy rodzą wątpeńnię, budzą gorycz, otaczają serce pleśnią smutku... Niezszczęścia paraliżują wolę, myśl, inteligencję... Nocet empta dolore voluptas... Tak, tak, radość okupiona bólem jest niezdrówą...

— Mam właśnie list od Brühla... Także król August dołączył własnoręczne pismo... Król przyznaje otwarcie, że to intrygi L'Hôpital'a i posła francuskiego w Warszawie de Broglie... No i ta żmija de Beaumont także mi się przysłużyła...

— Masz ten list, my Great, przy sobie... Czy mogła bym przeczytać?

— Nie wiem, czy to nie zwróci uwagi... A zresztą — wyjął z kieszeni fraka zapisany arkusz. — Proszę...

Katarzyna cofnęła się nieco w tył, robiąc się bardziej niewidoczną. Rozwinęła list. „Mości Panie Stołniku litewski — czytała — byłem zupełnie zadowolony ze sposobu, w jaki się dotychczas wywiązywałeś z poselstwa Twojego przy dworze rosyjskim, nie szczędząc pracy i możliwej gorliwości w prowadzeniu interesów moich, i nie omieszkałem pamiętać o tym w swoim czasie i miejscu. Ale król francuski, podejrzewając w Panu skłonność szczególną dla Anglii i utrzymywanie tajnych

stosunków zarówno pożądaných dla tej korony, jak szkodliwych dla interesów jego własnych i wspólnej sprawy naszej, usilnie domagał się ode mnie odwołania twego, upatrując w tym nawet jakby kamień probierczy szczeroci uczuć moich dla Francji. Przyznasz W Pan sam, iż zwłaszcza w okolicznościach dzisiejszych niepodobna mi było odmówić tej prośbie. Załączam Ci więc przy niniejszym listy odwołujące, z których masz użyć jak najprędzej, przyspieszając swój wyjazd, gdyż każda zwłoka stanie się tylko powodem nowych skarg i niezadowolęń. Przy czym proszę Boga, aby Ci, Mości Panie Stołniku Litewski, miał w świętej swojej opiece. August Król...” — W milczeniu zwróciła list. — Ciekawe, co powie na to imperatorowa...

Jakoż imperatorowa, skoro przestała tańczyć i dowiedziała się o liście króla Augusta, szczerze była zasmucona.

— To jasne — powiedziała, wachlując się wachlarzem z czarnych piór strusich — to jasne, że odwołania tego żąda Francja za cenę dalszych posiłków dla Saksonii... Co pan o tym myśli, hrabio Razumowski?

— Myślę, że to nieoczekiwane odwołanie naszego kochanego hrabiego Poniatowskiego stało się z tej samej racji, dla której Francja przesładuje w Polsce wszystkich przyjaciół Rosji... Mówił mi hrabia Horn, że z tego samego powodu musiał uciekać z Warszawy. — Razumowski koronkową chustką ocierał pot, który strumieniem spływał mu spod peruki — ależ tu gorąco!

— Jestem tym głęboko zmartwiona — Elżbieta poprawiała orderową wstęgę na piersi i zwróciła się do Woroncowa — hrabia zażądał w moim imieniu wyjaśnień od kanclerza Brühla...

— To się nazywa — szepnęła Poniatowski do ucha wielkiej księżnie, nie mogąc powstrzymać uśmiechu — to się nazywa wyganiać diabła belzebubem...

Każdy wiedział przecie, że Woroncowa i Szuwałowowie są zaprzyjęzonymi frankofilami!

Niebawem nadszedł także spóźniony mocno de L'Hôpital. Dowiedziawszy się o odwołaniu Poniatowskiego, publicznie podszedł doń, ucisnął go, przysięgając, że

nie ma najmniejszego udziału w tym co się stało. — To wina pana de Broglie — rzekł wydymając wargi.

— No, no, jeszcze nic straconego — pocieszała imperatorowa. — Czemu pan nie tańczy, hrabio Poniatowski? Grają właśnie walca, pan ładnie tańczy walca. Proszę zatańczyć z następczynią tronu... Hrabio Razumowski, proszę mi kazać podać szklankę ponczu. Boże, co za nieznośny upał!

Może to ostatni już mój z nim taniec — myślała Katarzyna wirując. — Może ostatni raz jestem w jego ramionach — i palcami ścisnęła jego ramię. — Gdybyś nawet — rzekła — musiał opuścić teraz Petersburg, to powrócisz... Moja rzecz w tym, że powrócisz... Kocham cię i będę cię kochać przez całe życie... Dla ciebie wyrzeknę się wszystkiego, słyszysz... wszystkiego... Pamiętaj, my Great, że cokolwiek się zdarzy, cokolwiek los przyniesie, myśl moja zawsze pozostanie przy tobie... I nie znajdź się nikt, kto by tą myślą mógł zawładnąć... Ach, mój Boże, co to za męka tak kochać i... tracić... Kochać i bezradnie patrzeć, jak to kochanie odbierają... Kochać i cierpieć, to, zdaje się, znaczy to samo...

Ale rozdzielił ich bezlitosny wodzirej, który zarządził chaine z lewej ręki. Katarzyna znalazła się w ramionach Lwa Naryszkina.

— Nosek do góry, Fike — pocieszał ją basem. — Przypomnij sobie pouczenia ojca. Pamiętajś słowa pożegnane księcia Chrystiana? Courage, Fike... Fleiss bringt Segen... tak, zdaje się, mówił książę Chrystian... A pamiętasz, jakem to cię witał na granicy... Byłaś małym skrzatem o zaczerwienionym nosku... Przestraszona na widok pierwszego rosyjskiego niedźwiedzia... Ale nie taki znów rosyjski niedźwiedź straszny, jak go malują, prawda, Fike... Rozchmurzyłaś się dopiero na widok naszych futerek rosyjskich. Nawet, pamiętam, rumieńców nabrałaś, ho, ho! futerka rosyjskie u każdej kobiety wywołują żywe rumieńce! Prawda, Fike?... Masz babo placek, znowu jakaś figura!

(Ciąg dalszy nastąpi)

Kalendarzyk

Sobota 11 stycznia
Katolicki: Teodozjusza
Słowiński: Krzesimierz
Historyczny: 1886 Akt wołkowy...

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Jagiellońska nr 2 (Pod Arkadami, tel. 24-29)

(a) Komenda Szpitala Garnizonowego w Bydgoszczy w im rannych i chorych żołnierzy oraz całego personelu dziękuje wszystkim tym, którzy przysłużyli się do zorganizowania opłatki wigilijnej i tym, którzy złożyli datki w postaci paczek świątecznych dla rannych i chorych żołnierzy Wojskowego Szpitala Garnizonowego w Bydgoszczy.

(a) Dnia 12 bm. o godzinie 9 w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego przy ul. Jagiellońskiej wygłoszony zostanie odczyt dyr. Grünberga na temat „Zagadnienia organizacji służby zdrowia”. Ze względu na ważność i aktualność odczytu obecność wszystkich lekarzy pożądana.

(a) Zw. Zaw. Transportowców RP Okręg Pom. zawiadamia, że dnia 12 bm. o g. 10 w lokalu „Harmonia” przy Placu Piastowskim 17, odbędzie się zebranie przedwyborcze wszystkich Oddziałów. Przybycie wszystkich członków jest obowiązkowe.

Wystawy Planu Odbudowy Gospodarczej Polski

BYDGOSZCZ. W dniu 11 bm. otwarte zostaną w Koronowie (Rynek — lokal p. Nowaka), Solcu Kuj. (Rynek — sala PPR) i w Fordonie (ul. Bydgoska 15) wystawy „Planu Odbudowy Gospodarczej Polski”.

Kino „GRYF” otwarte

BYDGOSZCZ (ej) W dniu wczorajszym nastąpiło otwarcie nowego kinoteatru w Bydgoszczy „Gryf”, który mieści się przy ul. Śniadeckich 23. W numerze jutrzejszym zamieścimy dokładne sprawozdanie z uroczystości otwarcia.

Wiec przedwyborczy

STRONNICTWA PRACY

odbędzie się w niedzielę, 12 bm., o godzinie 10-te

w sali

Kino „Pomorzanin” w Bydgoszczy

Aleje 1 Maja

Jako referent przybędzie POSEŁ DO SEJMU wiceprezes Zarządu Głównego S. P. Al. Gawrych z Górnego Śląska.

Członkowie sympatycy wzywani są do gremialnego udziału we wiecu.

Zarząd Główny i Powiatowy SP

Niecodzienna uroczystość w Bydgoszczy
143 rolników otrzymało akty nadania ziemi

BYDGOSZCZ (stk) W sali OKZZ odbyło się w dniu wczorajszym uroczyste wręczenie 143 aktów nadania ziemi mieszkańcom powiatu bydgoskiego oraz miast: Bydgoszczy, Fordonu i Solca Kuj. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele miejscowych władz i Wojska Polskiego z pp.: wojewoda pomorskim Wojciechem Wojewodą, starostą powiatowym Michalskim, mjr Juniterem, płk Alsterem i prezesem Wojew. Urzędu Ziemi Cecenjowskim na czele.

Jako pierwszy przemówił starosta powiatowy p. Michalski witając przedstawicieli władz, wojska, prasy i zebranych rolników. W przemówieniu swym starosta podkreślił na wstępie znaczenie reformy rolnej i zadania jakie stoją przed rolnikami polskimi. Kończąc swoje przemówienie p. Michalski wznosił okrzyk na cześć RJN, podjęty spontanicznie przez zebranych.

Z kolei zabrał głos wojewoda pomorski, który zaznaczył, że hasło „Ziemia dla rolników, warsztaty pracy dla robotników” obecnie znajduje się w stadium realizacji. Były to zadania, na których zrealizowanie naród polski czekał długie lata. Przeszkoda w tym były niewłaściwe formy ustrojowe i niewłaściwi ludzie u steru rządów. Wojny zniszczyły setki lat pracy ludzkiej i niemal każdy został dotknięty czy to pod względem materialnym czy też moralnym. W obecnym czasie istnieją jeszcze trudności wykonawcze, które stornioowo Polska przezwycięża. W dalszym ciągu swego przemówienia p. Wojewoda zaznaczył, że fakt nadania ziemi jest najlepszym zaprzeczeniem pogłosek o tym, jakoby Rząd Jedności Narodowej dążył do stworzenia w Polsce tzw. kolchozów i sowchozów. Po przezwyciężeniu najważniejszych trudności technicznych, częściej i szybciej nadawana będzie ziemia rolnikom. Na zakończenie p. Wojewoda złożył rolnikom życzenia, aby gospodarzka jaka będą prowadzili na przydzielonej im ziemi wydała jak najlepsze owoce. Następnie przemawiali pp: Cecenjowski — w imieniu Urzędu Ziemi, mjr Juniter — w imieniu dowódcy garnizonu i płk Alster z ramienia Polskiej Partii Robotniczej. Wszyscy mówcy w przemówieniach swych podkreślali znaczenie reformy rolnej, jako radykalnego sposobu zlikwidowania dotychczasowej niesprawiedliwości społecznej.

W dalszym ciągu uroczystości zebrani uchwalili manifestacyjnie treści telegramów do Prezydenta KRN Bolesława Bieruta, premiera RJN Edwarda Osóbki-Morawskiego i naczelnego dowódcy WP Marszałka Polski Michała Żymierskiego.

Następnie przystąpiono do wręczenia aktów nadania ziemi. Pierwsze cztery symboliczne akty otrzymali rolnicy z rąk wojewody pomorskiego, prezesa Cecenjowskiego, starosty Michalskiego i komisarza ziemskiego W imieniu zebranych rolników przemówił wójt gminy Dąbrówka.

Apel do Członków i Sympatyków Stronnictwa Pracy

Zarząd Wojewódzki Stronnictwa Pracy w Bydgoszczy apeluje do swoich Członków i Sympatyków, którzy do tej chwili nie zgłosili swojego udziału w pracach organizacyjnych wyborczych, aby uczynili to możliwie natychmiast, zgłaszając się do Sekretariatu Zarządu — Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 2, tel. 23-87. Równocześnie Zarząd Wojewódzki S. P. apeluje do swoich Członków i Sympatyków z terenu miast, miasteczek i gmin woj. pomorskiego, aby to samo uczynili, zgłaszając się do komórek organizacyjnych z zarządami powiatowymi na czele.

Zarząd Wojewódzki Stronnictwa Pracy uważa sobie za obowiązek zwrócić uwagę zainteresowanych, że tak w dniu wyborów 19 bm., jak i w ciągu całego tygodnia poprzedzającego dzień wyborów, prace organizacyjno-wyborcze mogą być wykonane pracą licznych i ofiarnych szeregów ideowych Stronnictwa. Władze organizacyjne wyborcze muszą zmobilizować do pracy wszystkich, którym ideały Stronnictwa nie są obce i którym zwycięstwo wyborcze Stronnictwa leży na sercu.

Podnosimy apel: Członkowie i Sympatycy Stronnictwa Pracy zgłaszajcie natychmiast swój udział w pracach wyborczych!

ZARZĄD WOJEWÓDZKI STRONNICTWA PRACY W BYDGOSZCZY

Zawieranie nowych umów na dzierżawę koncesji wyszynkowych

BYDGOSZCZ (i) Zarząd Okręgu Związku Inwalidów Wojennych RP w Bydgoszczy wydał ogłoszenie, w którym podaje do wiadomości, że akcję zawierania nowych umów na dzierżawę koncesji wyszynkowych w rb. rozpoczęto z dniem 9 bm.

Do nowej umowy przedłożyć należy: dotychczasową umowę na r. ub., dowody posiadania uprawnień przemysłowych na prowadzenie przedsiębiorstwa (koncesję gastronomiczną wzgl. poświadczenie zgłoszenia wniosku o wydanie koncesji, wystawione przez władzę przemysłową i instancji), nowy weksel kaucyjny z podpisami dwóch żyrantów, deklarację weksla kaucyjnego w dwóch egzemplarzach (podpisy żyrantów winny być urzędowo uwierzytelnione), oraz dowody wszystkich wpłat dzierżawnych za r. ub.

Weksel kaucyjny i deklaracje żyrantów winny być wypełnione według obowiązującego sposobu. Druk, deklaracje żyrantów otrzymać można w referacie koncesyjnym Zarządu Okręgowego Zw. Inwal. RP (Bydgoszcz, ul. Ks. Markwarta 2) wzgl. we wszystkich Referatach Powiatowych i Miejskowych Kół Zw. Inw. Woj. RP

Zawieranie umów na dzierżawę koncesji należącej do Zw. Inw. Woj. RP z nowootwieranymi przedsiębiorstwami gastronomicznymi, zostanie przeprowadzone w terminie późniejszym po uzyskaniu przez te przedsiębiorstwa koncesji gastronomicznej. W razie nieodnowienia umowy w ciągu bm. zastępstwo Związku zostanie natychmiast odebrane. Zawiadomień imiennych Związek wysłać nie będzie.

„Warta” - „Zjednoczenie” w boksie

BYDGOSZCZ (tj) Jak wiadomo bydgoski KS „Zjednoczenie” stoczy w nadchodzącą niedzielę drugą swą walkę o mistrzostwo drużynowe Polski w boksie. Przeciwnikiem bydgoszczan będzie tym razem 14-krotny mistrz Polski — „Warta” z Poznania.

„Warta” podała następującą ósemkę: Kordylewski, Dominiak, Koziółek, Polus, Adamski, Sobczak, Szymura i Klimecki. Istnieje możliwość, że Kordylewski zastąpi Lidtke, a Dominiaka — Sek II. Wątpimy również, czy w ringu stanie Sobczak. Prawdopodobniejsze jest przesunięcie do średniej wagi Adamskiego i wstawienie do półśredniej Jareckiego.

Co się dzieje

TEATR POLSKI (Al. 1 Maja) Sobota: Chory z urojenia. Niedziela: g. 16 i 19.30 Chory z urojenia.

TEATR POLSKI (ul. Grodzka) Sobota: g. 17 Zwycięstwo Marysi. Niedziela: g. 17 Zwycięstwo Marysi. Poniedziałek: g. 17 Zwycięstwo Marysi.

TEATRY ŚWIETLNE: Pomorzanie: pierwszy polski długometrażowy film pt.: Zakazane piosenki z D. Szaflerską i J. Duszyńskim. Polonia: Zakazane piosenki. Orzeł: Podrutek. Wolność: Uwodziciel. Bałtyk: Daleka droga.

„DYŻURY APTEK”: Pod Koroną, Dworcowa 48, tel. 24-66. Pod Niedźwiedziem, Niedźwiedzia 11, tel. 16-53. Przy Bielawach, Al. 1 Maja 91, tel. 25-61.

TELEFONY: Komenda miasta MO 23-47 Pogotowie Ratunkowe 10-00. Straż Pożarna 11-11. Miedzynastowa 00

Zabawa Karnawałowa w salach BTW

W niedzielę 12 bm. w sali Bydgoskiego Towarzystwa Wioślarskiego przy Związku Walki Młodych, ul. Floriana 6, odbędzie się „Wielka Zabawa Karnawałowa”. W programie: Balet oraz moc niespodzianek, orkiestra doborowa, bufet obficie zapopatrzony. Początek o g. 19.

AZS Poznań w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ (i) Sekcja hokejowa WMKS „Partyzant” po „Lechii” poznańskiej i „Stelli” gnieźnieńskiej, zaprasza w nadchodzącą niedzielę (12 bm.) do Bydgoszczy poznański AZS z mgr. Ludwiczakiem reprezentantem Polski na czele.

„Partyzant” rozegra towarzyski mecz z AZS-em o godz. 18 na swoim lodowisku przy ul. Zamojskiego 16.

Wynik meczu ma zasadnicze znaczenie dla układu sił w tabeli mistrzowskiej, dlatego też niedzielne spotkanie budzi obrzymie zainteresowanie. Bilety wstępu otrzymać można w przedprzedaży w firmie „Leo”, Al. 1 Maja 21. Spotkanie odbędzie się w hali sportowej DOW przy ul. Dwernickiego.

W dniu 12 stycznia 1947 r. Nr 2 STRONNICTWO PRACY Nr 2

urządza wielkie wiece i zebrania przedwyborcze z referatami czołowych kandydatów na postów w następujących miejscowościach:

- Bydgoszcz — sala kina „Pomorzanin” — godz. 10.00
Toruń — sala b. Więźniów Pol. Przedzamecze 15 — godz. 15.00
Chełmno — Hotel Centralny — godzina 17.00
Gołub — Dom Miejski — godz. 16.0
Chojnice — Hotel Urban — godz. na 12.30
Grudziądz — Gastronomia, ul. W. bickiego 25 — godz. 16.00
Kcynia — Hotel Polski Majewski — go — godz. 12.15
Kowalewo — lokal podany w afiszach — godz. 12.30
Szerek — lokal podany w afiszach — godz. 15.30

Z APROWIZACJI

Wydział Apr. i H. m. Bydg. podaje do wiad. że karty wymienne i zaopatr. na luty br. wydawać się będzie od dnia 13 bm. w Wydziale Apr. i H. m. Bydg. przy ul. Grodzkiej 25 według nast. kolejności ulic: Karty wymienne przez prowadzących meldunki. 13 i 14 bm. ulice na litery A, B, C, D, E, F, 15 i 16 G, H, I, J, K, L, 17 i 18 M, N, O, P, R, 20 i 21 S, ś, T, U, W, Z, ż. Karty zaopatrzenia przez prowadzących meldunki. 22 bm. ulice na litery A, B, C, D, E, F, 23 G, H, I, J, K, L, 24 M, N, O, P, R, 25 S, ś, T, U, W, Z i ż. Karty zaopatrzenia przez zakłady pracy w dniach 28, 29, 30 i 31 bm.

Zwraca się uwagę prowadzącym meldunki oraz zakł. pracy na przestrzeganie terminu jak również załatwiania sprawy dla całego domu jednorazowo, gdyż po terminie żądanych spraw tak zbiorowych jak i indywidualnych załatwiać się nie będzie. Karty wymienne jak i zaopatrzenia muszą być bezwzględnie pobrane w określonych terminach. Przy pobraniu kart wymiennych

przedłożenie książki meldunkowej jest obowiązkowe. Niepobranie kart wymiennych jak i zaopatrzenia w wyznaczonych terminach pociąga utratę prawa do ich uzyskania. Wykazy mieszkańców domu i wykazy pracowników muszą być starannie wypisane, zaopatrzone w klauzule o nieposiadaniu gospodarstwa rolnego powyżej 2 ha, ani przedsiębiorstwa dochodowego, przez żadną osobę wpisaną do wykazu, oraz podpisane przez prowadzących meldunki wzgl. zakłady pracy. Przy odbiorze kart zaopatr. winny być złożone w opisach dowody uprawniające do pobrania kart wraz z oryginałem, który się przy odbiorze kart zwraca.

Wydział Apr. i H. m. Bydg. podaje do wiad. że w czasie od 12 do 18 bm. w Bydgoszczy, na karty zaopatrzenia na styczeń będzie wydawany chleb żytni, a mian.: kat. I na odc. 6 42 43 44 — po 0 5 kg chleba; kat. II na odc. 5 6 42 — po 0 5 kg; kat. III na odc. 4 5 6 — po 0 5 kg; kat. I R na odc. 5 6 42 — po 0 5 kg; kat. II R na odc. 3 4 — po 0 5 kg; dodat. „C” na odc. 3, 4 — po 0 5 kg. Cena chleba żytniego z mąki 90% jest 4 zł 50 gr za 1 kg.

Referat Apr. i H. przy Starostwie Pow. podaje do wiad. że ludność pow. byd. posiad. karty odzieżowe zarejestr. na lipiec, sierpień i wrzesień otrzyma przydział artykułów wełnianych w wysokości 42 punktów na jedną kartę odzież. Jeżeli posiadacz karty odzież. rejestr. kartę tylko w lipcu i sierpniu, lub sierpniu i wrześniu otrzyma tylko towar na 28 punktów. Posiadacz karty odzież. w wypadku jeżeli rejestrował kartę w punkcie rozd. tylko w jednym miesiącu, winien pobrać towar w tym punkcie, gdzie rejestrował swoją kartę odzież. w dwóch pozostałych miesiącach. Towar należy pobrać w terminie od dnia 15 stycznia do 20 bm. w/g następującego porządku: Posiadacz kart odzież. rejestr. w Bydg Spółdz. Spoż. w Bydgoszczy. (ul. Dworcowa 67, sklep Nr 10 pobiorą towar w/g Nr L p.: w dniu 15 bm. — od Nr L p. 1 — 150; 16 — 151 — 300; 17 — 301 — 450; 18 — 451 — 600; 20 — 601 — 741. Posiadacz kart odzież. rejestr. w Spółdz. „Samopomoc Nauczycielska” (Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 12) pobiorą towar w terminie od 15 do 21 bm. Posiadacz kart odzież. rejestr. w Spółdz. Spoż. „Jedność” w Solcu

Kuj. (Rynek 8) pobiorą towar w/g Nr L p.: w dniu 15 bm od Nr L p. 1 — 120; 16 od 121 — 240; 17 od 241 — 360; 18 od 361 — 480; 20 od 481 — 605. Posiadacz kart odzieżowych rejestrowanych w Powszechnej Spółdz. Spoż. przy Fabryce Marmolady w Fordonie (Rynek 2) pobiorą towar w/g Nr L p.: w dniu 15 bm. od Nr L p. 1 — 180; 16 od 181 — 360; 17 od 361 — 540; 18 od 541 — 720; 20 od 721 — 903. Posiadacz kart odzież. rejestr. w Powszechniej Spółdz. Spoż. w Ślesinie pobiorą towar w terminie od dnia 15 do 20 bm. Posiadacz kart odzież. rejestr. w Powsz. Spółdz. Spoż. w Koronowie (ul. Wilsona 2) pobiorą towar w/g Nr L p.: w dniu 15 bm. od Nr L p. 651 — 790; 16 od 791 — 930; 17 od 931 — 1070; 18 od 1071 — 1210; 20 od 1211 — 1336. Posiadacz kart odzież. rejestr. w punkcie rozd. p. Heisego E. w Koronowie (Rynek 9) pobiorą towar w/g Nr L p.: w dniu 15 bm. od Nr L p. 1 — 130; 16 od 131 — 260; 17 od 261 — 390; 18 od 391 — 520; 20 od 521 — 650. Punkty rozdzielcze rozliczą się w tut. Urzędzie z dokonanego rozdziału w terminie do dnia 22 bm.

